

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 22, 2006

Vol. XCVII Nr.161

„Lietuva“ – viešojo intereso falsifikacija

Buvusio „Lietuvos“ kino teatro pastatas.

Eltos nuotr.

Giedrius Kadziauskas

„Didingesnio“ europinio kino mylėtojai, žaižaruodami išmintimi, reikalauja, kad Vilniaus miestas

išpirktų privatizuotą kino teatrą (KT) „Lietuva“, negriautų pastato, išlaikytų viešą kultūrinę erdvę ir kaip iki šiol rodytų jų mėgstamą kiną.

Vienokio ar kitokio kino pomėgis

yra skonio, jo lavinimo, bendro ar specialaus išsimokslinimo klausimas. Tačiau net ir didžiausias intelektualas neturėtų užmiršti savo skonių ir pasirinkimų ribotumo ir nereikalauti, kad pagal jo skonį valdžia sutvarkytų pasaulį, ar Vilniaus miestą.

Asmeninių preferencijų nepriėmimas kitiems yra brandos požymis. Deja, kovotojai prieš KT „Lietuva“ pertvarkymą asmeninį požiūrį į nekomercinį kiną pateikia kaip visuomenės interesą nenužmogėti, išlikti kultūringais ir neparsiduoti. Vienu žodžiu – jeigu vietoje KT „Lietuva“ bus gyvenamieji ir komerciniai pastatai – galas Lietuvos kinui, jo mylėtojams ir kultūrai apskritai!

Kitaip nei socialistiniu tokio užmojo nepavadinsi – „mes žinome, kas čia (KT „Lietuva“) turėtų būti; reikia, kad valdžia nacionalizuotų (išpirktų) ir atiduotų tautai“. Centrinis planuotojas socializme irgi tariasi žinąs, kokį kiną ir kaip žiūrėti žmonės mėgsta. Todėl ir atsirado sovietmečiu

Vilniaus centre, kaip ir privalomai kituose TSRS miestuose, 1,000 vietų monstras, ir kinas, kaip svarbiausias iš menų, nestokojo dėmesio.

Protestuotojų orientacija į valdžios malonę ir konstatavimas, kad miestiečių polinkiai mėgautis komerciniais pastatais yra valdžios taisytinis reiškinys, priartina juos prie socializmo statytojų.

Protestuotojai atsikerta, kad iš valdžios

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais.
- Trūksta tik kūjo su pjautuvu.
- Krizė verčia ieškoti kitų energijos šaltinių.
- Lietuvių telkiniuose.
- Lietuvos vyčių veikla.
- Mūsų daržai ir darželiai.
- Rožinio slėpinių parkas Guronyse.
- Pavydas trukdo atrasti galias.
- Skelbiamas dailės kūrinių konkursas.

Valiutų santykis

1 USD — 2.679 LT

1 EUR — 3.452 LT

Teismui perduota A. Petrusevičiaus byla

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra baigė tirti ir perdavė teismui buvusio Seimo nario, lietuviško šaunamojo ginklo kūrėjo Algirdo Petrusevičiaus baudžiamąją bylą.

68 metų A. Petrusevičius bus teisiamas dėl neteisėto disponavimo šaunamaisiais ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis ir sprogstamosiomis medžiagomis. Jo ir dar dviejų kolegų baudžiamąją bylą nagrinės Kauno apygardos teismas, pirmadienį pranešė Generalinės prokuratūros atstovė spaudai.

Lietuviško automatinio ginklo „Vytis“ kūrėjas, buvęs Seimo narys konservatorius ikiteisminio tyrimo metu neneigė savo kaltės.

Nepaisę įstatymų ir gaminę, įgiję, laikę, nešioję bei gabenę įvairius ginklus, šaudmenis taip pat pripažino ir A. Petrusevičiaus kolegos kauliečiai V. D. ir J. M.

Tyrimo metu kartu su Valstybės saugumo departamento pareigūnais atliktų kratų metu buvo paimta daugiau nei 600 įvairaus kalibro šovinių, beveik 2 kilogramų įvairių sprogstamųjų medžiagų, beveik 20 įvairių šaunamųjų ginklų.

„A. Petrusevičiaus nuopelnų mūsų valstybės labai prokuratūra negincija, tačiau įstatymas visiems vienodas — jei tavo pomėgis yra šaunamieji ginklai, reikia gauti leidimą juos laikyti, nešioti ar kolekcionuoti“, — sakė bylą tyręs prokuroras Aidas Mažeika.

Skiriami nauji ambasadoriai

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Lietuvos ambasadoriais Graikijoje ir Kinijoje numatoma skirti karjeros diplomatus Artūrą Žurauską ir Roką Bernotą, o iš ambasadoriaus Turkijoje pareigų atšaukti ūkio viceministru sutikusį Vytautą Naudužą.

Atitinkamus nutarimus dėl ambasadorių skyrimo ir atšaukimo Vyriausybė ketina priimti posėdyje trečiadienį.

Pagal Lietuvos įstatymus, Lietuvos diplomatinę atstovą užsienio valstybėje skiria ir atšaukia prezidentas Vyriausybės teikimu.

Iš ambasadoriaus Turkijoje pareigų atšaukiamas V. Naudužas taip

pat atstovavo Lietuvai Azerbaidžane, Uzbekistane ir Irane. Rugšėjo pradžioje jis turėtų pradėti eiti ūkio viceministro pareigas.

Posėdyje trečiadienį taip pat ketinama siūlyti prezidentui atšaukti A. Žurauską iš ambasadoriaus Kinijoje, Korėjai, Mongolijai ir Vietnamui pareigų bei skirti jį ambasadoriumi Graikijoje.

Ambasadoriumi Kinijoje siūloma skirti Užsienio reikalų ministerijos Daugiašalių santykių departamento vadovą R. Bernotą.

R. Bernoto ir A. Žurausko kandidatūroms jau yra pritaręs Seimo užsienio reikalų komitetas.

Pasigedo „smogiamosios jėgos“

Vladas Garastas

Eltos nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (ELTA) — Po pirmųjų dviejų Lietuvos nacionalinės vyrų krepšinio rinktinės pralaimėjimų C grupėje turkams ir graikams krepšinio specialistai pasigedo mūsų rinktinėje stabilesnio

penketo, kuris lemiamais momentais galėtų ką nors daugiau nuveikti. Dažna žaidėjų kaita, pasak žinovų, kol kas neduoda naudos.

Nacionalinės rinktinės pralaimėjimų priežastis analizuoja Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Vladas Garastas ir Kauno „Žalgirio“ žaidėjas Sergejus Jovaiša.

V. Garastas: „Kai pralaimi, visada blogai. Kol kas matome tą patį, kas buvo ir prieš čempionatą — trūksta gero komandinio žaidimo. Žaidėjai dažnai pavieniui bando atakuoti.“

Žiūrėdamas rungtynes, Graikijos rinktinėje nemačiau nieko gero: metimai klaidūs, baudų pataikymas labai prastas, tačiau mūsų klaidos padarė net 24 klaidas. Ką rodo klaidos? Kad žaidėjai vienas kito gerai nesupranta, nejaučia. Vienas perduoda kamuolį kitam,

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-21-06

August 22, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604
PERIODICALS
S54 P7 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

SVEIKATOS KLAUSIMAI

PSICHIKA IR ODA

Tęsinys iš rugpjūčio 8 d.

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Seitz aprašė savo bandymus. Jis norėjo sužinoti, ar tikrai psichologiniai veiksniai turi ką nors bendro su karpų atsiradimu. Į užhipnotizuoto žmogaus dešinę ranką ir koją buvo įbrėžta karpų viruso suspensija. Kontrolei į kairę ranką ir koją buvo skiepijama fiziologinio tirpalo. Jam buvo teigiama, kad karpas turėtų atsirasti ant kairės rankos ir kojos. Deja, jų neatsirado.

McDowell aprašė 32 metų neurotikę, ant kurios rankų, sprando ir veido atsirado karpų. Hipnozės būdu jis moteriai įteigė, kad karpas pranyks — ir jos pranyko.

Obermayear ir Greenson įtaigos būdu nuo 21 metų merginos veido gydė paplokščias karpas. Po trijų hipnozės seansų karpas pranyko ir daugiau neatsirado.

Australų dermatologas Belisario peržiūrėjo karpų gydymo psichoterapijos būdu literatūrą bei gydytojų darbus, ir įsitikino, kad taip gydomos karpas pranyksta net randų nepalikdamos.

Paprastas lūpų bėrimas — paprastoji pūslelinė (*herpes simplex*) taip pat virusinės kilmės. Schneck aprašė 24 metų kareivį, kurio lūpos per 10 metų buvo išbertos net 40 kartų. Kareivis buvo psichiškai normalus — jis dažnai buvo nusiminęs ir net žudytis galvojo. Schneck nustatė, kad odos bėrimas — tai vidinės priešingybės išraiška.

Blank ir Brody psichoanalizės būdu studijavo 10 asmenų, sergančių pasikartojančiu lūpų bėrimu (*herpes simplex*). Visi pacientai buvo pasyvūs, paklusnūs, bailūs. Gydymu psichoterapija būdu, jie greitai sunormalėjo ir lūpų bėrimas pranyko. Gydymu jie buvo patenkinti. Manoma, jei gydymasis nebus patenkintas gydymu — jo liga atsinaujins. Taip ir atsitiko. Dviem iš jų pasimatymas su gydytoju buvo atšauktas, ir abiem per parą vėl išsivystė *herpes simplex*. Minėti autoriai mano, jog lūpų bėrimas yra per didelių erotinių troškimų išraiška. Heiling irgi mini psichinės kilmės *herpes labialis*. Duhring aprašė *dermatitis herpetiformis* atvejį, atsiradusį po nervinio sukrėtimo.

Nuolatinis skausmo ir jautrumo sutrikimas (topalgia)

Skausmas gali atsirasti toje vietoje, į kurią koncentruojamas dėmesys. Tokio skausmo pavyzdžiū

gali būti topalgijos — ribotos vietos skausmai. Tai monosimptominė neurastenija. Jos atveju skausmas būna fiksuotas vienoje vietoje. Toks skausmas gali atsirasti įvairiose kūno vietose.

Blocq primena, jog topalgija yra panaši į įkyrią idėją (*idea compulsiva*).

Dermatologams yra žinomi vadinamojo perštincio liežuvių atvejai. Pasak Klauder, tai yra vėžio baimės išraiška. Pacientai dėl šio negalavimo prašo gydytojo atkreipti dėmesį į normalius liežuvių spenelius, nes, anot jų, ten jau vėžys prasidėjęs. Kai kuriais atvejais nuodugnai surinkta ligos istorija atskleidžia tokią dalyką, kad nusiskundimas prasidėjo įvairiems šaltiniams sugestijuojant. Kartais ligonis sau ligą įsikalba, pagavęs neatsargų gydytojo žodį. Klauder aprašė neurotikę moteriškę, kuri skundėsi lūpų degimu. Ji manė, jog jos lūpas apdegino rentgeno spindulys. Apžiūrėjus, lūpos atrodė sveikos. Ligonė prisipažino, kad lūpų perštėjimas prasidėjo po vieno tyrimo rentgeno spinduliais. Tada gydytojas kažką pasakė apie dermatitą, sukeltą rentgeno spindulių. Tai ligonę labai išgąsdino.

Inteligentiškas šeimos tėvas skundėsi liežuvių perštėjimu. Jis buvo anksčiau gydytas nuo grybelio. Pridegimus perštima liežuviu plotą, perštėjimas dar labiau paastrėjo. Nepadėjo ir gydymas vitaminais. Apsilankius pas gydytoją, perštėjimas trumpam praeidavo, bet po kurio laiko vėl atsiradavo. Ištyrus paimtą tepinėlių mikroskopiškai ir bakteriologiškai, nieko patologiško nebuvo rasta. Dermatologiškai liežuvis taip pat buvo sveikas. Ligonis nuolat žiūrėjo į veidrodį ir tyrinėjo savo liežuvį. Jis matė baltą plėvelę ir manė, kad tai vėžys. Iš tikrųjų tai buvo nuo danties karūnelės nusitrynęs plotelis. Tik sušaukus Illinois universiteto patyrusių gydytojų ir asistentų konsiliumą ir patarus ligoniui sudaužyti veidrodį ir į jį daugiau nežiūrėti ir savo liežuviu netyrinėti, nes jo liežuvis esąs normalus, ligonis liovėsi liežuvių perštėjimu skūstis.

Sugestija (įtaiga) ir autosugestija (savitaiga) kaip psichoneurozės priežastis buvo aprašyta jau senesnių laikų mokslininkų. Niekas, be isterikų, sugestijai taip neapsiduoja, kaip žmogus, ko nors bijąs.

Sugestija mus lydi kiekviename žingsnyje, dažnai mums to net neįjaučiant. Forel atkreipė dėmesį į daugelį gerybinių sugestijų, kurias

nejuntamai vartoja gydantys asmenys. Tai veido išraiška, ligonio apžiūrėjimas, ligos eigos bei prognozės apibūdinimas.

Forel išvardina ir blogus sugestijos padarinius. Isteriškas kosulys, priepuoliai, skrandžio funkciniai pokyčiai, gimdos sutrikimas, vidurių užkietėjimas bei įvairiausi nervų sutrikimai gali būti sugestijuoti nepatyrusio gydytojo bei paties paciento įsikalbėti.

Nepatyrusio gydytojo neigiamos sugestijos pavyzdys — 42 metų inteligentiškas, nevedęs vyras, besiskundžiantis ilgalaikiu nervingumu. Jis buvo kilęs iš nervingos šeimos. Be to, jį dar labiau Europoje gyvenant sudirgino bombardavimai. Gyvenant Čikagoje, naktį užsidegė namas ir jis vienmarškinis vos spėjo išbėgti. Darbdavys nuolat jį engė. Taigi galiausiai šiam jaunam vyrui teko kreiptis į gydytoją. Šis jį paguldė į ligoninę ir, gavęs iš laboratorijos kraujo tyrimo duomenis, nieko kito, matyt, nepastebėjęs, pranešė ligoniui normalų dalyką už nenormalų esant — jis pasakė, kad liekamojo azoto kraujyje yra 46 mg%, o tai blogos inkstų veiklos išdava. Į ligonio klausimą: „Ką daryti?“ gydytojas atsakė: „Niekas naujų inkstų tau neįdės, gal tik po šimto metų medicina sugebės nusidėvėjusius inkstus naujais pakeisti“. Ligonis griebėsi už galvos. Jis nežinojo, kad gydytojas paskubėjo su išvadomis. Ligonis kreipėsi į kitą gydytoją. Vėl ligoninė, vėl tyrimai. Kelis šimtus paklojęs, sužinojo, kad nieko blogo inkstuose ir visame jo kūne nėra. Tačiau ligoniui buvo sunku patikėti, dėl tokių prieštarų sveikatos vertinimui. Todėl kreipėsi į trečią gydytoją. Šis šlapime rado kažkokių organinių priemaišų (kiekvienas medicinos studentas žino apie uratų nuosėdas atšalusiam šlapime — tai nieko apie inkstų patologiją nesako). Taigi žmogus pasidarė tikras ligonis. Laikydamosis paskirtos dietos, per trumpą laiką numetė 20 svarų. Po to kreipėsi į ketvirtą gydytoją. Šis inkstuose nieko blogo neradęs nusuntė pasidaryti elektrokardiogramos. Nemokėdamas jos skaityti, rėmėsi laboratorijos aprašymu (tačiau, neištyrus ligonio, negalima elektrokardiogramos interpretuoti kiekvienu atveju teisingai) ir dėl širdies raumens infarkto pacientą paguldė į lovą ir net judėti uždraudė. Kiek pagulėjęs, žmogus taip blogai nesi- jausdamas, kreipėsi į mane patarimo ir atsakymo: „Kas man yra?“ Nuodugnai ligos istoriją surinkus, apžiūrėjus ir reikiamus tyrimus atlikus, žinoma, ir elektrokardiogramą padarius, paaiškėjo, kad mūsų tariamasis ligonis nesirgo jokia inkstų bei širdies liga. Visa beda, kad truputį per jautrus buvo. Niekas į tai neatkreipė reikiamo dėmesio. Tokiam, neatsargus gydytojas

galėjo sugestijuoti įvairias ligas. Taip milijonus žmonių neatsargūs gydytojai nuo nesamos ligos gydo.

Dermatofobija (dermatopathophobia) — patologinė odos ligų baimė

Dermatopatofobija — yra psichologinė reakcija, kilusi dėl kokios nors odos ligos (pvz., per didelio plaukuotumo, (*acne rosacea* ar *acne vulgaris*), jei ši reakcija yra neproporcingai didelė, palyginus su odos pokyčiu. Tai dažnas ir svarbus gydančios odos ligos, reiškinys. Janet tokius ir panašius negalavimus priskiria negalavimams dėl kūno baimės.

Dermatologams yra žinoma dar ir kita fobijos rūšis — akarofobija. Tai parazitų baimė. Žinomos dar ir kitos fobijos: pavyzdžiui, patologinė baimė nuplukti — peladofobija. Ji būdinga daugiausia vyrams. Bromhidrozifobija (patologinė) dvokaus prakaitavimo baimė.

Apie vėžio baimę, (pasireiškiančią „peršinciu“ liežuviu) jau buvo rašyta. Dermatologus kartais aplanko ligoniai, sergantys ripofobija (*rhypophobia*), — patologine baimė susitepti. Dar žinoma ir patologinė sifilio baimė — sifilofobija (*syphilophobia*). Tada žmogus plauna savo lyties organus per dažnai ir vartoja per daug antiseptikų.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanaidoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanaidoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

PIENĄ GERTI — SU SAIKU

Ne visi pieno produktai yra naudingi sveikatai

Literatūroje apie sveiką mitybą galima rasti įvairių nuomonių apie pieno produktus. Vieni sveikos gyvensenos specialistai teigia, kad pienas yra gyvybiškai svarbus, kiti uždraudžia jį vartoti.

Liesesnis — sveikesnis

Gydytojai ir dietologai neabejoja pieno produktų svarba. Tik perspėja, kad turintys priemaišų ir riebių pro-

duktai naudos kūnui neteikia.

Bendrosios praktikos gydytoja Birutė Jankuvienė pripažino, kad specialistai nesutaria dėl pieno poveikio. Tačiau paskutiniaisiais duomenimis įrodyta, kad geriantys pieną svorio priauga mažiau.

„Tik svarbu vartoti kuo liesesnius produktus, geriausiai tinka 1–2 proc. riebumo“, — perspėjo gydytoja.

Tą patį patvirtino ir dietologė Teodora Kupšienė. Jos nuomone, pieno produktus vartoti galima drausiai, bet reikia jausti saiką.

Pagal sveikos mitybos piramidę

per dieną galima suvalgyti dvi porcijas pieno produktų. Anot T. Kupšienės, tai gali būti stiklinė pieno, 50 gramų liesos varškės ar 20 gramų lieso sūrio.

Vyresniems — su saiku

Jauniems žmonėms pieno produktai yra būtini dėl kalcio ir baltymų šaltinio. Brandesnio amžiaus žmonių organizmuose nėra pieno cukrų skaidančio fermento, todėl jiems pieną reikėtų gerti saikingai.

Nukelta į 9 psl.

KRIZĖ VERČIA IEŠKOTI ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS ŠALTINIŲ

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Tūkstančiai Lietuvos automobilių, išsirušusių į kelionę, ne taip dažnai pagalvoja apie alternatyvių energijos šaltinių įdiegimą, jų kasdienį vartojimą. Nuo seno įpratusiems naudoti benzina ar suskystintas dujas, daug kam iš mūsų iki šiol dar atrodo, jog visuomenėje retsykiais pasigirstančios diskusijos apie biodegalų gamybą, tėra tik pavienių populistų tuščios šnekos ir tokia idėja praktiškai nelabai turi realios ateities. Tačiau per pastaruosius porą metų nepaliaujamai kylančios naftos, dujų kainos, o taip pat Europos Sąjungos (ES) ir kitose civilizuotose šalyse griežtėjantys aplinkosauginiai reikalavimai, vis dėlto daug ką privertė kur kas rimčiau pamąstyti ir apie alternatyvius energijos šaltinius, jų gamybą bei naudojimo galimybių tyrimus.

Europiečiams dar reikia pasitempti

Vienas iš aktyvesnių šios idėjos šalininkų, transporto srities specialistas Vytautas Gužys priminė, jog paaštrėjus politiniams ir kariniams veiksams naftos klodais pasaulyje turtingiausiam Persijos įlankos bei Artimųjų Rytų regione, vis daugiau valstybių pradėjo diegti atsinaujinančių energijos šaltinių: biokuro, bioetanolio gamybą.

Pasak V. Gužio, JAV, Brazilijoje biodegalai ir bioetanolis jau užima nemenką rinkos dalį, o tuo tarpu mūsų Senajame Žemyne dar daug ką reikėtų padaryti norint pasiekti šių valstybių lygį. Nevalia pamiršti, jog vienas iš perspektyviausių energijos šaltinių — etanolis 80 proc. ekologiškai švaresnis už benzina. Naudojant šį kūrą, atmosferoje galima išvengti anglies dvideginio, sukeliančio šiltnamio efekto reiškinius, o taip pat ir sieros dvideginio, sukeliančio rūgštųjį lietų, kuris itin kenksmingas augmenijai.

„Nieko nuostabaus, kad tik pastaraisiais metais Europos Sąjungos šalyse pradėtos skirti daugiamilijoninės investicijos biokuro ir spirito gamyklų statyboms. Beje, tolimoje Brazilijoje, kur pigus bioetanolis gaunamas iš cukranendrių, jau dabar

daugiau nei 45 proc. lengvųjų automobilių yra naudojamas grynas etanolis. Jis šioje šalyje pradėtas vartoti nuo 1979 metų. Mūsų valstybėje etanolio gamybai tinkamiausia žaliava yra cukriniai runkeliai, kviečiai, rugiai ir kukurūzai, — teigė Vytautas Gužys.

Galime pavydėti brazilams

Tiek Lietuvos, tiek pasaulio energetikos bei transporto srities specialistų vertinimu, bioetanolis ištis yra perspektyvus kuras. Jau daug kam žinoma, kad vienas automobilis, varomas etanoliumi, pagamintu iš 1 hektaro cukrinių runkelių ploto, vidutiniškai gali nuvažiuoti maždaug 50 tūkst. kilometrų. Iš tiek pat ploto kviečių mašina gali nuriedėti apie 26,5 tūkst., o rugių — 21 tūkst. kilometrų.

Tiesa, technikos žinovai primena, jog įprastos konstrukcijos varikliuose benzino visiškai pakeisti etanoliumi neįmanoma — juos reikėtų perkonstruoti. Bepigu brazilams, kur dar prieš pradėdant naudoti bioetanolį, jau tuo metu didesnė dalis automobilių buvo pritaikyti šiam kurui! Prieš 5-erius metus garsioji tarptautinė kompanija „Ford“ Brazilijoje pagamino universalų variklį, galintį naudoti ir etanolį, ir benzina.

Išbandin šios žinomos bendrovės panašius variklius šioje šalyje pradėjo gaminti ir kita garsioji konkurentė — „Volkswagen“. Taigi, Brazilijoje dabar beveik visos degalinės parduoda etanolį ir benzina, o vietos gyventojai gali pagrįstai didžiulis, jog kuro importo problema jiems nebekelia didesnio galvos skausmo. Beje, pasaulyje kasmet pagaminama apie 300 mln. kubinių metrų bioetanolio. Žinoma, didžiausią dalį jo gamina Brazilija. Europoje didžiausia gamintoja yra Ispanija.

Būtinai valstybės dėmesys

Tuo tarpu mūsų šalyje alternatyvaus kuro gamyba kol kas dar vangiai skinasi kelią. Lietuvos žemės ūkio rūmų atstovo Aušrio Macijausko teigimu, biokurą mūsų šalyje prieš porą metų pradėjo gaminti garsiai šalies bendrovei — Kauno „Stumbras“ priklausanti Šilutės spirito va-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Trūksta tik kūjo su pjautuvu....

Jeigu ne pro duris, tai galbūt pro langą; jeigu ne pro langą, tai galbūt bent pro plyšelį sienoje... Taip senoji komunistinė nomenklatūra vis tebemėgina išbrauti iš nepriklausomos Lietuvos namus, kaišiodama į politinę areną buvusią komunistų partiją, pasivadinusią kitais vardais, kandidatais į aukštas valdžios vietas siūlydama Maskvai palankius žmones, o kai ta akcija nepavyksta, ieško kitų „plyšelių“, kad galėtų priminti visiems tiems, nepatenkintiems esama padėtimi Lietuvoje, „ką jie prarado, kai išsprūdo iš sovietinio rojaus“.

Pro tuos plyšelius į Lietuvą grūdama rusiška muzika, televizijos laidos iš Maskvos, specialiai skirtos Lietuvai (Rusija tikrai negaili pinigų, kad jos būtų patrauktos), visu greičiu veikianti propagandos mašina skleidžia žmonėse nepasitenkinimą, susierzinimą ir „senų gerų laikų nostalgiją“. Na, ir gėlės, pražydusios raudona penkiakampė žvaigždė patį patį nepriklausomos Lietuvos sostinėje centre, tiesiai prieš Šv. Petro ir Povilo bažnyčią...

Tai, atrodo, naujausias dūris po Lietuvos patriotų panagėmis (komunistinių kalėjimų tardytojai gerai mokėjo šiuo kankinimo metodu pasinaudoti). Laimė, kad visgi gėlynas iššaukė pasipiktinimą ir ne vien iš dvasininkijos, bet ir iš vieno kito Lietuvos politikų. Kai kas vadina tą raudoną penkiakampę, apsuptą baltų žiedų apvadu ir besipuikuojančią žaliame žolynų fone, Vilniaus savivaldybės pareigūnų provokacija. Žinoma, žvaigždė yra žvaigždė (net ir raudona penkiakampė) — ta simbolika daug kur panaudojama ir niekam į akį nekrinta, bet šiuo atveju Vilniaus savivaldybės energetikos ir ūkio departamentas tikrai parodė prastą skonį arba net patyčias, nes „raudonoji žvaigždė“ būtų sužibo aikštėje, skirtoje atminti popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymą Vilniuje 1993 metais.

Juokingai ir iššaukiančiai skamba savivaldybės energetikos ir ūkio departamento direktoriaus Antano Mikalausko pasakymas,

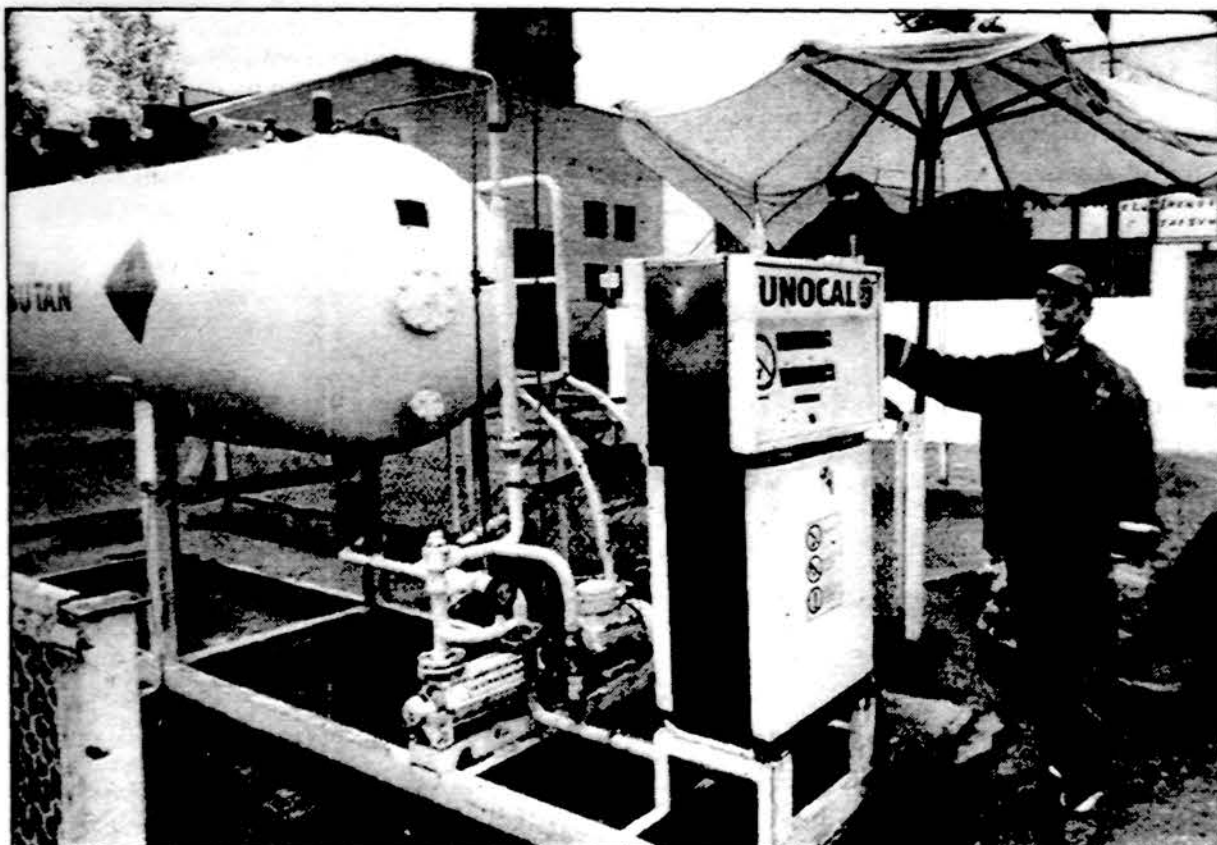
kad gėlynas aikštėje primena ir Europos Sąjungos simbolį. Mat, gėlių svogūneliai gauti per „Europos Sąjungos labdarą“.

Pasirodo, kad ir Lietuvoje yra žmonių, neatskiriančių vienos spalvos nuo kitos. Juk Europos Sąjungos simbolis yra dvylia aukštinės spalvos žvaigždžių mėlyname fone. O galbūt A. Mikalausko akyse, net ir po šešiolikos nepriklausomo gyvenimo Lietuvoje, tebešvystioja tik viena spalva — raudona. Prisimindamas buvusią sovietinių laikų Lietuvos vėliavą, jis ir aikštę prieš Šv. Petro ir Povilo bažnyčią liepė papuošti raudona žvaigžde su baltais pakraščiais, žydinčia žaliame fone.

Ir mažas vaikelis juk galėtų pasakyti, kad tas aikštės „papuošalas“ nepanašus į Europos Sąjungos vėliavą, bet primena ir dabartinį rusų karinės aviacijos heraldikos ženklą. Beje, juo pažymėtas buvo pernai rugsėjo mėnesį Lietuvos erdvę pažeidęs ir sudužęs Rusijos naikintuvas „Su-27“. O galbūt šiuo gėlynu būtų ir norėta paminėti to sudužusio lėktuvo artėjančias metines?

Išivaizduokime, koks triukšmas būtų nuvilnijęs per pusę pasaulio, jeigu Vilniaus savivaldybės energetikos ir ūkio departamentas būtų priešais žydų sinagogą Vilniuje įruošęs gėlyną su „žydinčiomis svastikomis“ (tiesa, „juodų gėlių“ nelengva rasti, bet tamsi svastika baltame apskritime ir raudoname fone būtų pasiekusi tą patį efektą)! Izraelis tikrai būtų laikinai primiršęs kovas su Libano „Hezbollah“ ir vėl pradėjęs drabsyti Lietuvos vardą „žydšaudžių, antisemitų“ bei kitokiais epitetais.

Idomu, ar tas „ūkio departamentas“ atkreips dėmesį į žmonių pasipiktinimą ir persodins gėlyną, pvz., raudoną žvaigždę paverčiant tokios pat spalvos apskritimu? Kol kas, sako, nesiruošiama tokiam žingsniui, be abejo, tikint, kad protestai aprims, žmonės pripras, o kitais metais visos (galbūt ir Nepriklausomybės) aikštės Vilniuje galės pražysti raudonomis žvaigždėmis...

Mūsų šalies degalinėse iki šiol dominuoja tik benzino ir suskystintų dujų kolonėlės, tad apie atsinaujinančius energijos šaltinius automobilininkai gali kol kas tik pasvajoti...

Autoriaus nuotr.

rykla. Per 2004-2005 m. įmonė investavo daugiau nei 10 mln. litų. Pagrindinė žaliava biodegalams gaminti — rapsai. Jų plotai kasmet vis didėja. Šiomet ketinama pagaminti apie 40 tūkst. tonų biodegalų, o 2007-aisiais — apie 180 tūkst. tonų.

„Alternatyvaus kuro gamyba Lietuvoje tik prasidėjo, todėl be valstybės tiesioginės paramos kol kas dar sudėtinga plėtoti šį verslą. Atkreipkime dėmesį, jog senbuvo Europos Sąjungos šalyse už atsinaujinančios energijos gamybą skirtus augalus mokama papildoma tiesioginė išmoka — 45 eurai už hektarą. Taigi, mūsų valstybė privalėtų iš ES išsireikalauti, kad ir Lietuvos ūkininkai gautų analogišką išmoką. Parėmus biokuro gamybą, jo kaina būtų prieinama vartotojams“, — sakė A. Macijauskas.

Kai kurių visuomeninių organi-

zacijų, politikos atstovai įsitikinę, jog išplėtus alternatyvių, atsinaujinančių energijos šaltinių gamybą, Lietuva galėtų veiksmingai prisidėti prie 2000 metų kovo mėnesį patvirtintos Lisabonos strategijos įgyvendinimo — biokuro naudojimas yra pripažintas netgi ES prioritetu! A. Macijauskas apgailestavo, jog Lietuva — viena iš nedaugelio ES valstybių, kur iki šiol dar neįteisintas privalomas biodegalų vartojimas...

Etanolis — globali prekė

Atsinaujinančių energijos šaltinių plėtojimu besidomintis Baltijos agroverslo instituto prezidentas Edvardas Makelis pripažino, jog dėl įvairių priežasčių Lietuvoje labiau išplėsti biodegalų gamybą nėra taip paprasta.

Nukelta į 11 psl.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DENVER, CO

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS
IŠEIVIJOJE

Aš gimiau Amerikoje — Indiana valstijoje, South Bend mieste, kur praleidau pirmąjį savo gyvenimo dešimtmetį. Mano tėvai, kaip daugelis kitų „Dievo paukšteliai“ arba „dypukai“ (šis išsireiškimas yra kilęs iš D.P. inicialų, angliškai būtent „Displaced Persons“ ar išvietinti asmenys) atvyko Amerikon iš Vokietijos, kur buvo sudarytos pabėgėlių stovyklos tiems, kurie nenoromis paliko savo namus, turtą ir net tėvus bei brolius ir seseris, nenorėdami kęsti nuo bolševikų okupacijos. Niekas nežinojo, kas bus toliau, bet Amerikoje bent galės laisvai išlaikyti savo gimtąją kalbą, tradicijas ir papročius.

Namuose buvo kalbama tik lietuviškai, o, mano akimis, tai nebuvo nieko nuostabaus. Iš tikrųjų man susidarė įspūdis, kad visi moko lietuvių kalbą. Tik vėliau, kiek paaukęs, pamaciau, kad tai netiesa. Nuo pat mažens tėvai man ir seseriai pasakojo apie Lietuvą, skaitydavo mums lietuviškai (net išversdami angliškai rašytas knygas vaikams — ir ne visada lygiai taip pat!). Supažindino mus su lietuviška abėcėle ir dažnai užgrobdavo lietuviškos muzikos. Tenka pasakyti, kad pirmą kartą susidomėjau akordeonu, besiklausant plokštelės, „Žirginėliai“. Nors aš niekada neklausinėju, kodėl tėvai taip stengėsi išlaikyti lietuvių mūsų namuose, tėvas vieną kartą man pasakė taip: „O kas bus, jeigu kada nors nuvažiuosime į Lietuvą ir sutiksime gimines. Juk reikės mokėti susikalbėti!“

Žinoma, tuo metu niekas iš mūsų netikėjo, kad vieną dieną Lietuva atgaus nepriklausomybę — bent mūsų gyvenimo metu. Tačiau niekada nenustojome vilties. Gyvenant South Bend, nors dažnai važinėdavome į Čikagą ir ten turėjome pažįstamų, mes daug neprisidėjome prie lietuviškos veiklos, nes paprasčiausiai buvo per toli. Kai buvau dešimties metų, mes persikėlėm į New Jersey valstiją, netoli New York, kur netrukus įsijungėm lietuviškon veiklon. Su seseria lankėme šeštadieninę mokyklą, kurią abu baigėm, įstojome į Lietuvių skautų sąjungą ir įsigijome daug lietuvių kilmės draugų. Vėliau, jau gyvenant Connecticut, mama suorganizavo tautinių šokių vienetą, kuriame abu dalyvavome.

Tačiau ne visi „dypukai“ buvo taip nusiteikę, kaip mano tėvai. Buvo tokių, kurie dėl vienos ar kitos priežasties neišmokė savo vaikų lietuviškai, nors patys puikiai kalbėjo.

Tėvai girdėjo įdomių pasiteisinimų per eilę metų, iš kurių patys populiariausi buvo šie:

Vaikams bus per sunku kasdieninėje mokykloje.

(Nei aš, nei sesuo neturėjome jokių problemų mokykloje dėl to, kad mokėjome dvi kalbas. Lietuvių kalba mums visai nekludė. O kadangi mūsų kaimynystėje buvo daug vaikų mūsų amžiaus, tad kai pradėjome lankyti mokyklą angliškai jau mokėjome, nors namuose tos kalbos nevertojome.)

Bus gėda prieš kaimynus.

(Kur tik begyvenome mes buvome vieninteliai lietuviai, tačiau niekas iš mūsų nesišaipė. Iš tikrųjų, mūsų kaimynai gyrė tėvus ir pritarė jų pastangoms išlaikyti lietuvių namuose.)

Nėra lituanistinės mokyklos mūsų kolonijoje.

(Argi žmonės tikrai mano, kad jų vaikai išmoks bet kokią kalbą, ne tik lietuvių, tik mokykloje? Gerai, mudu su seseria lankėm lituanistinę mokyklą ir ji mums labai padėjo suprasti lietuvių kalbą. Mokėmės skaityti, rašyti, linksniuoti, gramatikos ir t.t. Bet faktas yra, kad mudu išmokome lietuviškai kalbėti ne šeštadieninėje mokykloje, o namuose. Keliais atvejais net patys vaikai, jau paaugę ir pamatę, jog jų lietuvių kilmės draugai mokėjo lietuviškai, paklausė tėvų: „O kodėl mūsų neišmokote lietuviškai kalbėti?“)

Nors tėvai nutarė mus išmokyti lietuvių kalbos, atsirado kita rimtesnė priežastis. Mano senelis, prof. S. Kolupaila, jau gulėdamas mirties patalę, prašė mano tėvą išmokyti jo anūkelius lietuviškai ne tik kalbėti, bet taip pat skaityti ir rašyti, „kad vieną dieną galėtų perskaityti mano knygas“. Man tada buvo septyneri metai. Kai 1992 metų rudenį pirmą kartą nuvykome Lietuvon į senelio pagerbimą, mano tėvas pakartojo tą pagedavimą savo kalboje (po to kai mudu su seseria jau kalbėjome) ir ją užbaigė tardamas: „Man atrodo, kad aš savo pareigą atlikau“. O kai aš, pereinamas per maitinę Vilniaus oro uoste, puikiausiai susikalbėjau su inspektore lietuviškai (ir vėliau su giminėmis, kurie buvo maloniai nustebinti), kilo mintis, kad visgi tėvų įdėtos pastangos nebuvo veltui. Mano nuomone, tai bus jų pats brangiausias palikimas, už kurį visuomet būsiu dėkingas.

„Žynys“, JAV LB Colorado apylinkės biuletenis 2006 m. vasara

Kun. Vytautas Gedvainis (antras iš kairės) parke tarp lietuvių po pamaldų, Riverhead, N.Y.

LOS ANGELES, CA

MINTAUTUI — MONTEI SODEIKAI
IŠKELIAVUS ANAPUS SAULĖS

Šioje žemėje išgyvenęs 75 metus, Los Angeles lietuvių telkinio narys Monte Sodeika paliko gražią šeimą ir iškeliavo anapus saulės.

Š. m. rugpjūčio 5 d. po iškilmingų pamaldų Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje didelis būrys lietuvių susirinko į pilną parapijos salę pagerbti ir paminėti puikaus lietuvių Montės. Jo sūnus ir duktė papasakojo savo tėvo biografijos bruožus. Daug velionio draugų ir pažįstamų pasakė savo jausmines kalbas.

Jis įkūrė Los Angeles lietuvių inžinierių organizaciją, kurios nariai

susirinkdavo vieną kartą per mėnesį, paskaitoms ir diskusijoms. Nuolatiniais šios organizacijos svečiais buvo parapijos klebonas Stanislovas Anužis ir Lietuvos generalinis garbės konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas. Monte iškeliavus amžinybėn, kas toliau šiai inžinierių organizacijai vadovaus — nežinoma. Nebus lengva pakeisti Montės vadovavimą, jo prasmingas mintis ir iniciatyvą šioje organizacijoje. Jis liks atminty — aukso žodžiais, įrašytais šios organizacijos gyvenime.

Vytautas Šeštokas

Iš Lietuvos Vyčių
veiklosLIETUVOS VYČIŲ CENTRO
VALDYBOS POSĖDŽIAI

Lietuvos Vyčių centro valdybos ir komitetų pirmininkų posėdžiai š. m. rugpjūčio 2 ir 6 d. vyko Lake Buena Vista, Florida, prieš ir po metinio LV suvažiavimo/seimo.

Sąskrydis prieš suvažiavimą

Posėdis vyko Grosvenor Resort viešbutyje. Jį atidarė ir jam vadovavo pirmininkė Agnė Mickunas. Prieš pradėdant posėdį, dvasios vadas prelatas kun. dr. Juozas Anderlonis sukalbėjo maldą. Pirmininkė A. Mickunas pristatė valdybai ir komiteto pirmininkams numatytą posėdžio darbotvarkę.

Trečioji pirmininkės pavaduotoja (dirbanti su jaunais vyčiais) Andreja Deksnis per suvažiavimą, pranešė apie būsimą vyčių veiklą. Bus išvyka į „Magic Kingdom“ pramogų parką. Vyks loterija — tautiniais rūbais papuošta lėlė. Pinigai bus perduoti „Lietuvos Vaikų globos“ organizacijai.

Ritualų komiteto pirmininkė Lee Moore pranešė, kad 7 nariai bus pakelti į 4-ąjį laipsnį. Sutrikus sveikatai suvažiavime tik 2 iš jų dalyvauja ir jie bus apdovanoti medaliais.

Bernice Aviža, išdininkė, pateikė numatytą 2006–2007 m. organizacijos biudžetą.

„Vyties“ žurnalo redaktorė, seselė vienuolė Joanna Shainauskas pakvietė valdybos narius parašyti straipsnelį apie ypatingus suvažiavimo įvykius.

Iždo patikėtiniai ir 2006 m. 93-ojo metinio suvažiavimo kopiramininkai Mary Beth Slakis ir Joseph Stiklius davė pranešimą apie suvažiavimo ruošą. Užsiregistravo 125

delegatai, ir 17 jaunų vyčių. Pasiruošimas vyksta sklandžiai ir seimo suvažiavimo dienos bus įdomios.

Julia Schroder, lietuvių kalbos ir kultūros pirmininkė, priminė visiems, kad 40-ties metų sukakties Šiluvos Mergelės Marijos koplyčioje, Washington, DC, šv. Mišios bus aukojamos š. m. sekmadienį, spalio 8 d., 2 v. p.p. Lietuvos Vyčiai užprašė Mišias ir ragino, kad visi gausiai dalyvautų.

Sąskrydis baigtas malda.

Posėdis po suvažiavimo

Sekmadienį, rugpjūčio 6 d. ryte vyko naujosios išrinktos centro valdybos posėdis. Išrinkta nauja centro valdybos pirmininkė Elena Nakrosis atidarė posėdį ir jam vadovavo. Prelatas kun. dr. J. Anderlonis buvo pakviestas sukalbėti maldą. Buvo išdalinta darbotvarkė, kuri visų dalyvių priimta vienbalsiai.

Centro valdyba patvirtino juridinį patarėją Saulių Kuprį, „Vyties“ žurnalo redaktorę seselę vienuolę Johanna Shainauskas, „Vyties“ žurnalo verslo vadybininką Robert A. Martin, Jr., ir ALTo atstovus — seselę vienuolę Johanna Shainauskas, Mildred Jagiella ir Evelyn Ozeleienę, CV taip pat patvirtino organizacijos padalinių „Pagalba Lietuvai“, Šv. Kazimiero gildiją, LV fondo ir Šiluvos Mergelės fondo direktorių tarybas ir valdybas.

Kitą centro valdybos posėdį numatyta šaukti š. m. lapkričio 11 d., šeštadienį, Philadelphia, PA. Jį globos 3 kuopa, veikianti prie Šv. Jurgio parapijos.

Regina Juškaitė-Švobienė

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS“ lietuvių švyturys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

www.draugas.org

KODĖL VANDENS PASAULIS RODO, KAD PASAULIO PABAIGA ČIA PAT?

Pasaulinis vandenynas... Ką mes apie jį žinome? Dar neseniai buvo manoma, kad jo dugnas plokščias. Ir tik XX a. pradžioje atrastas didysis povandeninis pasaulis su kalnagūbriais, slėniais, tektoniniais lūžiais. Bet ar egzistuoja amžinos tamsos ir milžiniško slėgio gelmės gyvybė?

Dar 1948 m. buvo manoma, kad, daugiau kaip 6,500 m gylyje esant 650 atmosferų slėgiui, jokia gyvybė neįmanoma. Bet mokslas įrodė ką kita.

Jau 1949 m. danų ekspedicinis laivas „Galatėja“ iš 10,190 m gelmės ištraukė tinklą, kuriame aptikti 25 jūros anemonai, 75 holoturijos, 5 kriauklės ir kitų gyvų organizmų. Jie gyveno ten, kur iš laivo nuleistos stiklo plūdės nuo slėgio virsta milneliais.

Šiandien skaičiuojama šimtai rūšių žuvų ir kitų gyvybės formų, gyvenančių 10,000 m ir dar didesniame gylyje. Bet dar daugybės gelmių paslapčių nežinome.

Gilumų šviesos

„Mums nežinoma šių reiškinių kilmė, bet nėra pagrindo netikėti įvairių šalių šturmanų pasakojimais ir kelių dešimtmečių užrašais“, – rašo N. Tarasovas savo knygoje „Jūros švėjtėjimas“. „Figūrinis švėjtėjimas“ – visai ne švėjtintys laivo pasaukimo šleifas, ne žerintys bangų mūšos atšvaitai. Tai – didžiuliu greičiu besisuką nenusakomo dydžio

ratai arba spinduliai, vadenyną nuo horizonto iki horizonto braižančios švėjtintys juostos. Tai – milžiniškos iš gelmių iškylančios fluorescencinės dėmės. Štai ištrauka iš N. Tarasovo knygos: „1927 m. ir 1929 m. gruodį rytinėje Bengalijos įlankos dalyje buvo stebimi besisuką švėjtintys 'stipiniai' be ratlankių. Laiko tarpas tarp prasisukančių 'stipinų' 1927 m. buvo 0,5 sek., 1929 m. – 2 sek. 1927 m. sukimosi kryptis keitėsi kelis kartus – iš pradžių prieš laikrodžio rodyklę, paskui – priešinga kryptimi. Vėliau dar kartą prieš laikrodžio rodyklę. Tai vyko kas 5 sekundes“.

„Šviesos malūnų“ gebėjimas keisti judėjimo kryptį yra viena jų keistenybių. Jie gali suktis greičiau ar lėčiau, slopinti ar ryškinti švėjtimą jiems – vieni niekai.

1909 m. panašų reiškinį aprašė laivo „Bintongas“ stebėtojas: „Šviesos bangos sklido iš vakarų į rytus. Pamažu jos įgavo ilgo, turinio bendrą centrą ir nusidriekiančio iki horizonto spindulio formą.“

Pagal laikrodžio rodyklę besisukantys spinduliai buvo įlinkę sukimosi kryptimi. Tai truko apie 15 minučių. Prisilietimo prie laivo borto vietose spindulio plotis siekė beveik 2 m., tarpai tarp jų buvo beveik dvigubai platesni“.

Štai dar viena ištrauka iš 1926 m. plaukusio „Čindravos“ laivo knygos: „Stebėjome labai greitą, ypač ryškių spindulių sukimąsi prieš laikrodžio rodyklę. Atrodė, kad iš van-

dens šviečia galingas prožektorius. Šviesa buvo tokia stipri, kad užtemdė priešais plaukiančio laivo žiburius“.

Daugelis pabrėžia, kad tie ratai, juostos, dėmės pasirodė ne vandens paviršiuje, o ateina iš vandenyno dugno. Ten būdavo matyti tamsūs, ilgi siluetai, kurie po kiek laiko dingdavo gelmėse.

Dar viena citata iš 1977 m. plaukusio laivo knygos: „Atlikusi okeanografinius tyrimus, komanda stauga išvydo 300–400 m. skersmens prieš laikrodžio rodyklę besisukančią ryškią baltą dėmę. Gylio matuoklis tuo metu rodė, kad iki jūros dugno yra 170 metrų.“

Prietaisas užfiksavo ir tai, kad maždaug 20 metrų gylyje plaukia neatpažintas objektas. Šviesa iš aštuonių besisukančių, išlinkusių ir primenančių turbinos sraigų spindulių skriejo bangomis. Po pusvalandžio švėjtėjimas prigeso, o „rato“ skersmuo sumažėjo iki 20–100 m“.

Ženkla iš gelmių?

1927 m. Amerikos žurnale buvo publikuotas Sadersono straipsnis „Jūros gilumų aborigenai“. Jame JAV mokslininkas išdėstė mintį, kad po vandeniu gali egzistuoti civilizacija. Vienas kontradmirolas tai pako mentavo: „...povandeninio pasaulio protingos būtybės, kurios vystėsi daugelį tūkstantmečių, turėjo bandyti užmegzti ryšį su žemyno gyven-

tojais... Bet metraštinių, deja, apie tai neužsimena“.

Bet ar taip yra iš tiesų?

Žmonija proto brolių ieško kosmose. Jau kuris laikas siunčiami signalai, tikimasi atsako iš neaprepiamų erdvių. „Efektyviausias būdas užmegzti ryšį su kitų planetų gyventojais – vaizdai“, – rašė rusas J. Šklovskis vienoje savo knygoje.

Tokių sumanymą siekė įgyvendinti ir rusų mokslininkas Ciolkovskis, norėjęs, kad Sibiro taigos platybėse būtų iškirsti milžiniški trikampiai. Jis tikėjo, kad jie sudoms nežemiškas būtybes.

Mūsų duomenimis, JAV kosminiai laivai į erdves perduoda informaciją, taip pat vaizdą pavidalu. Kosmose brolių paieška plečiasi, bet retai turi naudos.

Mokslininko Andersono nuomone, jūros gelmių nepaaiškinamų reiškinių pagrindas – ten gyvenančių protingų būtybių gyvybinė veikla.

Daug vietos mokslininko darbuose užima vandens švėjtėjimo priežasčių aiškinimai. Iš garsaus keliautojo T. Hejerdalo knygos „Kon Tikis“ jis cituoja tokią ištrauką: „Nepraeidavo diena, kada mūsų neaplanų smalsūs ir nepašyti svečiai... Tokiomis naktimis baimindavomės švėjtiančių akių; jos staiga išnirdavo iš gelmių ir stebėdavo mus hipnotizuojančiu žvilgsniu.“

Nukelta į 9 psl.

Krašto blaivintojas

Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė po trečiojo padalinimo skendo alkoholyje. Baudžiavos lažų prispaustas valstietis ieškojo užsimiršimo degtinėje. Dvarininkai rado būdą tai išnaudoti, jie laikė bravorus, varė spiritą ir stengėsi jį parduoti. Kiekvieniame sodžiūje kas 5 ar 3 varstai stovėjo pakelės karčiama. Jų savininkai daugiausia būdavo žydai, degtinę jie piršdavo, duodavo gerti skolon, bet uždėdavo dideles palūkanas. Dvarininkai iš to uždirbdavo, bet daugiausia uždirbdavo rusų valdžia, kurios rankose buvo degtinės monopolis. Kauno gubernijoje 1858 m. degtinės buvo išvaryta 1,033,534 kibirai. Rusijos mokesčiai už degtinę tais metais sudarė 46 procentus visų valstybės pajamų.

Tuo laiku lietuviškos mokyklos pradėjo išibėgti. Valančius tad ėmėsi kito milžiniško darbo. Jo akstiną Valančius priskiria dieviškai palaimai. Jo paties žodžiais, „Testamentinėje Gromatoje“ Valančius rašo: „Vienoj kelionėj 1858 metuose, apatūrėjęs įkvėpimą Dvasios Švenčiausios, idant apskatinčiau blaivystę, pradėjau tą dorybę ir pats pirmas keliadesimt žmonių įrašiau Pelevenėj į knygą. Paskiau su kunigėliais savo apskelbiau ją po visą vyskupystę“.

Tada Valančius lankėsi Aukštaitijoje, paskelbė blaivybės idėją Kupiškio ir Skapiškio parapijose. Žemaitijoje Jurbarko klebonas Kirvelis per atlaides paragino Skirsnemunės ir Gaurės klebonus skleisti blaivystę.

Pelevenėj įžiebtas deglas plėtėsi po visą Lietuvą kaip gaisras. Rudenį vyskupas kreipėsi į visus dekanatus, įpareigodamas įvesti blaivystę. Klebonus, kurie dėsė, jis ragino atskirais raštais.

Kad sąjūdis neišblėstų, reikėjo jam paruošti įstatų. Juos Vilniuje išspausdino Zavadskis su cenzūros leidimu. Knygelė buvo pavadinta „Apej brostwa Blajwistes arba nusituriem“. Buvo išspausdinta 40,000 egz. Čia rusai susiprato, kad cenzūra padarė klaidą ir liepė knygeles grąžinti. Po ilgų susirašinėjimų Valančius jiems grąžino 147 egz. Visos kitos buk tai buvo išparduotos.

Pagal blaivybės įstatus (jų buvo išleistos dar 2 laidos), blaivybės brolijos nariai turėdavo atlikti išpažintį, perimti komuniją. Prieš altorių ar Dievo

VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS Dr. RIMVYDAS SIDRYS

Nr. 3.

Motinos paveikslą turėjo duoti pažadą negerti degtinės. Kiekvienas narys šventadieniais turėjo skaityti Šv. Bernardo maldą „Atmink“, o jei nemokėjo skaityti, sukalbėti 3 kart „Sveika Marija“. Kiekvienas gaudavo klebono pažymėjimą ir medalikėlį. Pažadas turėjo būti atnaujinamas Marijos Įvedybų šventėje. Visi nariai būdavo įrašyti į „blaivių asmenų knygą“.

Blaivybės sąjūdis taip įsisiūbavo, kad žmonės net ėmė skersom žiūrėti į tuos, kurie dar gerė. Girtuoklius jie pabausdavo, apliedavo vandeniu, paplakdavo rykštėmis ir išstatydavo pajuokai. Valančius netgi turėjo juos per klebonus raminti, prašė nebūti fanatikais. Degtinės vartojimas smarkiai krito. Kauno gubernijoje, kur būdavo per metus suvartojama vienas milijonas kibirų, po dvejų metų rusai tegalėjo apmokestinti tik vieną aštuntadalį buvusio skaičiaus. Rusijos valdžiai tai buvo milžiniškas nuostolis. Nuo sąjūdžio pradžios iki brolija 1864 m. Muravjovo buvo uždaryta, Kauno gubernijoje valstybės izdas nustojo 5 milijonų rublių. Finansų ministras Kniazevič 1860 m. pareikalavo, kad vyskupas būtų pašalintas, ištremtas, o brolija uždaryta. Bet tam pasipriešino gubernatorius Narimovas. Jis sakė, kad tuo nieko nebūtų buvę pasiekta. Lietuvos žmonės jau buvo įpratę negerti, o Valančiaus ištrėmimas būtų galėjęs sukelti riaušes.

Valančius stengėsi į blaivybės veiklą įtraukti ir dvarininkus. Bet kaip? Tiesioginės valdžios vyskupas jiems neturėjo, prieš tai buvęs vyskupas Giedraitis turėjo kunigaikščio titulą, o čia vyskupas „iš muzikų“. Taigi, Valančius į dvarininkus kreipiasi mandagiai, prašydamas panaikinti degtinės pardavinėjimą jų valsciūose. Matyt pasekmė buvo menka, nes antroje „gromatoje“ jis kalba daug

griežčiau, tikisi, kad dvarininkai būsia „sūnūs, o ne Bažnyčios ir tėvynės išgamos“.

Dalis dvarininkų buvo palankūs blaivystei. Kleopas Oginskis, Rietavo dvaro savininkas, uždarė kelias spirito varyklas, nors ir neteko 100,000 rublių gryno pelno. Taip pat broliai Čapskiai, Liudvikas Roppar, K. Plateris ir kiti pritarė Valančiui. Kai kurie buvo nepastovūs, rašė laiškus girdami blaivystę, bet jų nevykdė. Dar kiti buvo priešingi, rašė skundus prieš vyskupą ir kunigus. Dar kiti bandė vyskupą papirkti. Jis pats rašo: „Velnias sukėlė prieš mane žydus ir visokius viršininkus... Žydai man davinėjo didžius pinigus, kad tik įsakyčiau kunigams nebešaukti ant girtuoklių. Atmečiau pinigus“. („Pastabos pačiam sau“).

Žydai turėjo pagrindą rūpintis, jų karčiamos pradėjo masiškai bankrutuoti. Statistika duomenų nėra užsilikę, bet apie tą laiką vaizdžiai pasakoja Zenonas Višinskis, buvęs Kauno miesto muziejaus prižiūrėtojas.

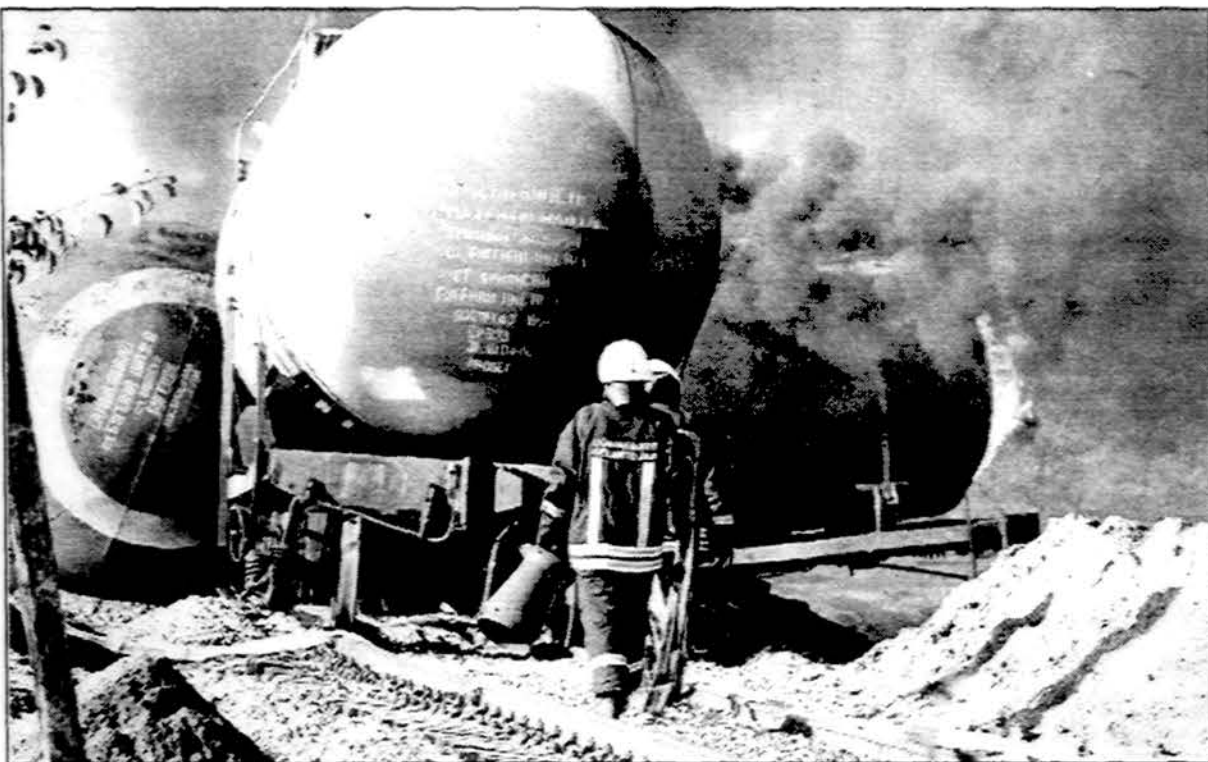
„Prieš atvažiuojant vyskupui Valančiui į Kauną, čia buvo nemaža restoranų ir karčiamų. Apie 1870 m. karčiamninkai ir restoranų laikytojai pradėjo bankrutuoti. Pasak Višinskio, vyskupas Valančius sekmadieniais sakydavęs katedroje ilgus pamokslus. Žmonės smarkiai barės už girtavimą. Tokie pamokslai smarkiai veikė liaudį ir žmones, atvykę iš kaimų į Kauną, po tokių pamokslų eidavo namo. Restoranai ir karčiamos vis tuštėjo. Linksmas vietas mažiau lankė ir miestiečiai.“

Pasak Višinskio, Rotušės aikštėje buvęs restoranas (ten, kur dabar yra GerMaPo) tiek apustuėjo, kad jo laikytojai subankrutavę. Tada restoraną laikęs patsai namų savininkas Keidanskis. Tačiau ir jam nesisekė. Žmonės blaivėjo ir degtinės beveik negerdavo. Ir kitoms Kauno karčiamoms ir restoranams tada buvo blogi metai, nes jei kas ir pirkdavo degtinę, tai saugodavosi, kad nematytų pažįstami. Išimti sudarę rusų valdininkai, kareiviai ir nekatalikai“.

1860 m. Vilniuje lankėsi caras Aleksandr II. Iš visų Rusijos carų Aleksandr II buvo demokratiškiausias, bandė įvesti valdymo reformas, panaikino baudžiavą, bet buvo revoliucionieriaus (lietuvių) nužudytas.

Bus daugiau.

Jonavoje įvyko traukinio avarija

Jonavos rajone nuvirtusi traukinio cisterna.

Irmanto Sidarevičiaus nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Geležinkelio atšaka, kurioje Jonavos rajone sekmdienio popietę avariją patyrė benzina gabenęs traukinys, buvo skirta tik prekinių traukinių eismui. Keleiviniai traukiniai šia atšaka nevažinėja.

Bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus pavaduotojas Jonas Pulikis pirmadienį sakė, kad eismas šia atšaka dar uždarytas, avarijos padariniai dar nebaigti likviduoti, cisternos nepakelios.

„Pirmiausiai reikia iširti visą reikalą, aiškintis, kodėl taip įvyko“, — sakė J. Pulikis.

Jo teigimu, ši geležinkelio atšaka, priklauso bendrovei „Achema“. Ši bendrovė ir atsakinga už jai priklausančios geležinkelio atšakos techninę būklę ir priežiūrą. „Lietuvos ge-

ležinkeliai“ tebuvo krovinių vežėjas.

„Galėjo būti kelios avarijos priežastys — problemos su keliu, cisterna arba viršytas greitis. Esame sudarę sutartį su „Klaipėdos kranais“ dėl geležinkelio atšakos remonto, jis vykdomas pagal susitarimo sąlygas. Kokia buvo šios avarijos priežastis, nustatys specialistai“, — sakė susivienijimo „Achemos grupė“ atstovė spaudai Virginija Dunauskienė.

Sekmdienį po pietų prie Jonavos avariją patyrė cisternas gabenęs traukinys.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos rytas“, netoli Jonalaukio kaimo avariją patyrė benzina gabenantis traukinys. Susidūrus kelioms cisternoms, kilo didelis gaisras.

Žmonių aukų pavyko išvengti, tačiau vienas geležinkelininkas apsinuodijo smulkėmis.

Lietuviški daiktai „eBay“ nėra populiariūs

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Viena populiariausių interneto aukcionų „eBay“ siūlomi su Lietuva susiję daiktai nėra itin populiariūs tarp pirkėjų, nors už juos dažniausiai prašoma vos kelių ar keliolikos dolerių, kartais net pasiūloma nemokamai pristatyti.

Dauguma iš kelių šimtų siūlomų įsigyti knygų, pašto ženklų, atvirukų, senovinių monetų, įvairių suvenyrų net nesulaukia nė vieno kainos siūlymo, o kai kuriais daiktais susidomėję virtualaus aukciono dalyviai vangiai kelia jų kainą, pranešė portalas „Delfi“.

Pirkėjų dėmesio nesulaukė net šiomis dienomis pasiūlytas pirmosios atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės Vyriausybės vadovės Kazimiro Prunskienės nuotrauka su jos autografu. Šeštadienį popiet, likus porai valandų iki pasiūlymo galiojimo pabaigos, nė vienas žmogus nebuvo pareiškęs noro nusipirkti Lietuvos politikės nuotrauką. Vėliau nuotrauką

ka iš aukcione siūlomų daiktų sąrašo dingo.

Didžiąją pasiūlos dalį „eBay“ sudaro įvairiais laikotarpiais Lietuvoje cirkuliavę pinigai ir pašto ženklai, taip pat — atvirutės, vokai, prieš keletą dešimčių metų išsiųsti atvirlaiškiai, kompaktinės plokštelės. Dauguma su susirašinėjimu susijusių daiktų aukcione įvertinti nuo keliasdešimties JAV centų iki kelių dolerių. Vieno 10 kapeikų vertės pašto ženklo, panaudoto Antrojo pasaulinio karo metais, kainą pirkėjai pakėlė nuo 9.99 iki 47.55 dolerių.

Anksčiau „eBay“ buvo siūloma ir gerokai originalesnių su Lietuva susijusių prekių. Prieš keletą metų virtualaus aukciono dalyviai galėjo įsigyti buvusiam Seimo pirmininkui konservatoriui Vytautui Landsbergiui adresuotą laišką — jis buvo nusipirktas už 2.6 euro.

„eBay“ puslapyje buvo parduodama ir buvusio prezidento Algirdo Brazausko nuotrauka su autografu.

„Lietuva“ — viešojo intereso falsifikacija

Atkelta iš 1 psl.

malonių nenori, o tik siekia, kad vieša bendruomenės erdvė, kuri buvo miestiečių naudojama ir mylima, liktų tokia, kokia buvusi. Kad grįžtų fizinė KT „Lietuva“, kuri brangi daugeliui — jaunystė, bendraminčio paties jausmas, patinkantis kinas ar karstelijusi cigaretė prancūzų kino naktį. Kino mylėtojai gina sovietinės valdžios dovanotą privilegiją ir vedini asmeninių patirčių ir preferencijų falsifikuoja viešąjį, bendrąjį interesą.

Miesto valdžia privalo, kad bendras miestiečių turtas tarnautų viešajam interesui ir efektyviausiai tenkintų viešuosius poreikius. Aksioma, kad privačius poreikius ne tik efektyviausiai, bet ir socialiai teisingausiai tenkina privatus veikėjai, tinkama ir čia.

Sakydamas „socialiniai teisingausiai“ teigiu, kad kai valdžia viešaisiais ištekliais tenkina privačius kažkieno poreikius, tai daro visų kitų mokesčių mokėtojų sąskaita ir rizikuoja ne savo, o mokesčių mokėtojų pinigais. Kai savivaldybė taiko transporto lengvatą studentams, kurie tenkina savo privatų poreikį, suvokiame, kad tai parama, kurią finansuoja visi mokesčių mokėtojai.

Taigi, kino mylėtojų noras su valdžios pagalba „visiems“ priklausantiame pastate žiūrėti kiną yra ne bendras, o privatus, siauras ir specialus interesas. Kinas nėra viešoji gėrybė, kurią galėtų teikti ar prie jos prisidėti valdžia — visi kino seanso žiūrovai suskaičiuojami, individualizuojami, gali ir susimoka už paslaugą. Daugelis kitų paslaugų remiantis išdėstytais kriterijais atiduotos efektyviau ir teisingiau teikti rinkai.

Galima būtų prigalvoti ir priešinių siaurų interesų. Kažkam nepatinka skaudžią praeitį primenanti sovietinė architektūra, kažkas viliasi, kad bus sutvarkytos pirties prieigos, kažkas nori nusipirkti butą naujame

name, trečias kaltina savivaldybę, kad atpirkus KT „Lietuva“, neliks biudžeto pinigų gatvės remontuoti. Jų daug, tačiau juos vienija tai, kad jie tiek pat svarbūs arba tiek pat nesvarbūs, kaip ir kažkieno noras toje vietoje žiūrėti kiną.

Ant kitos svarstyklės lėkštės yra bendras miestiečių interesas. Kiekviena iš valdžios kylanti privilegija apdovanoja apibrėžtą gyventojų ratą, kitiems lyg ir nedarydama žalos. Ją patyrę žmonės sunkiai identifikuoja, nesusiburia, galbūt ta žala kiekvienam jų menka. (Todėl ir negirdime protestuojančių kitoje barikados pusėje).

Bendras interesas šiuo atveju yra ilgalaikė, prognozuojama privačios nuosavybės apsauga. Čia yra ne tik investuotojų, bet labiausiai mažųjų savininkų interesas. Kuo saugesnė nuosavybė, tuo turtingesnis ir ramesnis žmogus.

Naftos kompanijos žino, kad tiesi naftotiekį per valstybę, kuriose nuosavybės teisės *de facto* negalimos, yra daug pigiau, nes galima susitarti su valdžia ir „paimti urmu“, nei tose valstybėse, kuriose reikia susiderėti su savininkais ir ją nupirkti.

Raginame išpirkti KT „Lietuva“ eina viena kryptimi su valdžios praktika statyti ir pirkti fizinės viešosios erdves „kultūriniais“ ir kitiems aukštesniems poreikiams tenkinti. Valdovų rūmai, Profesinių sąjungų rūmai ant Tauro kalno, Sporto rūmai — tai tik keletas objektų, skirtų pakelti kultūrą, istorinę savimonę, pasididžiavimą savo valstybe ir kt.

KT „Lietuva“ konfliktas lyg ir artėja prie pabaigos: savivaldybė su investuotoju tariaisi dėl kino funkcijos išlaikymo naujame pastate, protestuotojai įklimpo procedūrinės demokratijos pynklėse. Vėliau visi apsiminsime ir pėdinsime žiūrėti kino pavasario ir bet kurį kino teatrą.

www.lrinka.lt

Pasigedo „smogiamosios jėgos“

Atkelta iš 1 psl.

kuris bėga į priešingą pusę, ir panašiai. Tai pirmas požymis, kuris žudo mūsų komandą. Nors yra žaidėjų, kurie gali įmesti į krepšį — ir Darius Songaila, ir Arvydas Macijauskas, ir Linas Kleiza, ir Simas Jasaitis prabudo. Bet jie blykstelė ir vėl pradingsta.

Taip pat norėtusi matyti ir tikrąjį penketą, kuris galėtų kautis lemiamu momentu. Jo nėra. Žaidėjai dažnai keičiami. Ir kai per dešimt minučių aikštelėje jų pabūna dešimt vienuolika, ką krepšininkas per tas tris minutes gali padaryti? Juk čia ne ledo ritulys. Ir apie nuovargį negali būti net kalbos. Negi žaidėjas negali dešimt minučių išbūti aikštelėje?

Aišku, dar ne viskas prarasta. Reikia laimėti visas likusias grupės rungtynes. Ir netikiai, kad graikai visas laimės. Jie man paliko nekokią įspūdį. O apie jų baudų taiklumą belieka patylėti. Dar graikams į kompaniją šiuo atžvilgiu tikėtų Shaquille O'Neal ir Robertas Javtokas. Kiek mačiau, man geriau atrodo australai, turkai ir brazilai.

Dabar lietuviai turi parodyti psichologinį tvirtumą. Turi ištaisyti savo klaidas, nes jos ištaisomos. Mūsų komanda pajėgi. Tik trūksta komandinio žaidimo“.

S. Jovaiša: „Treneris Antanas Sireika, surinkęs panašaus pajėgumo žaidėjus ir būdamas demokratiškas, nori leisti visiems parungtyniauti.

Bet po sėkmingo žaidėjo pasirodymo jam ateina ir „juodas metas“, tad treneriui sunku nuspręsti — leisti jį ar kurį kitą į aikštelę. O dauguma komandų remiasi smogiamąja jėga, sudaryta iš 6—8 žaidėjų.

Per dvi dienas pastebėjau, kad mūsų komandoje yra žaidėjų, kurie neturi klysti sudėtingomis situacijomis, deja, ir jie klysta. Yra žaidėjų, kuriems galbūt ir nevertėtų atlikti svarbių metimų. Bet jie vis tiek meta. Mūsų komandoje nėra smogiamosios sudėties. Lietuvos rinktinės žaidimas būdavo efektyviausias, kai „lengvieji“ žaidėjai pelnydavo taškus. Songailos ar Kleizos kelios atakos — gražios, tačiau toks brutalus taranavimas priverčia kitus mūsų žaidėjus būti pasyviu — stebėti, kaip viskas baigsis. Gerai, jei pavyksta pelnyti tašką. Bet žaidimas buksuoja.

Tik Sabonio laikais varžovus „užlauždavome“ iš po krepšio. O broliai dvyniai nežaidžia arti krepšio. Javtokas gynyboje gali gerai žaisti, bet puolant jam trūksta „arsenal“: ne toks jautimas, koordinacija kitokia. Tačiau žaidžiame tuo, ką turime. Per rungtynes su turkais vienu momentu per penkias minutes iš penketo aikštelėje neliko nė vieno žaidėjo. Tad kur tas branduolys?

Dar ne viskas prarasta. Lydint sėkmei, galime būti ir treči. Negaliu pasakyti, kad vyrai nesikauna. Jie kovoja, tik jiems dar reikia padėti“.

SPORTAS

* Ispanijoje pasibaigusiame Europos jaunučių (iki 16 metų) šešiolikos komandų krepšinio čempionate rungtynės dėl devintosios vietos sekmdienį Lietuvos rinktinė 76:79 pralaimėjo Graikijos bendraamžiams bei užėmė dešimtąją vietą. 24 taškus į graikų krepšį įmetė Donatas Motiejūnas (13 atkovotų kamuolių), 22 — Mindaugas Markevičius, 15 — Gediminas Bertasius.

* Savaitgalį sužaistos penkerios Lietuvos beisbolo pirmenybių trečiojo etapo rungtynės, po kurių pirmąją poziciją keturių ko-

mandų turnyre išsaugojo šalies čempionė Kauno „Lituanica“. Kauniečiai 9:8 nugalėjo Vilniaus „BK Vilnius — Logipolija“, 4:8 šeštadienį pralaimėjo Utenos „Vėtrai“, o sekmdienį varžovus iš Utenos sutriuškino 15:3. Antrąją vietą turnyre išsaugojo „BK Vilnius — Logipolija“.

* Pasaulio moterų krepšinio čempionatui Brazilijoje besirenčiant Lietuvos rinktinė dešimties komandų turnyre Italijoje 59:80 pralaimėjo varžybų šeimininkių komandai bei penkių komandų B grupėje liko trečia.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Italija siūlosi vadovauti pajėgoms Libane

Italų kariai tebetarnauja Irake.

AP nuotr.

Roma, rugpjūčio 21 d. („Reuters“/BNS) — Italija yra pasirėngusi vadovauti Jungtinių Tautų (JT) pajėgoms Pietų Libane, jei jos partnerės Europoje prisiims išpareigojimą dėl šios operacijos, kuri, kaip pirmadienį perspėjo Italijos opozicija gali virsti „kamikadzių misija“.

Premjeras Romano Prodi, kurio Izraelio vyriausybės vadovas Ehud Olmert sekmadienį paprašė, kad italai vadovautų naujosios tarptautinėms pajėgoms, savaitgalį stengėsi užsitikrinti Prancūzijos, Vokietijos ir Turkijos garantijas, kad Italija į Libaną neis viena.

„Suprantu, kad visi turime savų problemų, tačiau privalome į priekį žengti vieningai“, — jo žodžius, pasakytus vadovams per pokalbių telefonu, citavo laikraštis „Corriere della Sera“.

Tačiau centro dešiniųjų opozicija, prisimindama visuomenės reakciją į netektis Irake, kurios privertė R.

Prodi pirmtaką Silvio Berlusconi sumažinti italų karių skaičių toje šalyje, sako, kad Romos entuziazmas pranoksta kaimynų norus.

Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac „nusiųs kelis generolus, Vokietija — katej ar du, o mes turime siųsti Italijos vėliava aprengtus karių kamikadzes“, — sakė Francesco Storace iš dešiniųjų Nacionalinio aljanso.

Italijos vyriausybė patvirtino, kad nusiųs iki 3,000 karių. Kol kas tai didžiausias indėlis į taikos palaikymo pajėgas, kurios bandys išsaugoti dabartines paliaubas.

Tuo tarpu Prancūzija, priešingai, sumažino savo indėlį iki 200 karių, nes nerimauja dėl subordinacijos.

Prie pajėgų formavimo gali daug prisidėti Turkija, bet ji, kaip ir Italija, Ispanija bei kitos šalys, laukia, kol Jungtinės Tautos nustatys aiškias taisykles. Naująsias tarptautines pajėgas sudarys iki 15,000 karių.

EUROPA

VARŠUVA

Varšuvoje ketvirtadienį prasidėjo atitiktis neturintis teismo procesas — 31 metų benamis Hubert H. teisiamas už Lenkijos prezidento Lech Kaczynski orumo įžeidimą. Pernai gruodį Varšuvos centrinėje geležinkelio stotyje paprašytas parodyti dokumentus, šis benamis policininkų akivaizdoje „paleido virtinę įžeidžiamų žodžių Lenkijos vadovo atžvilgiu“. Tuo metu buvo praėjusios vos kelios dienos po prezidento prisiekimo Seime. Hubert H. buvo nuvežtas į blaivyklą, o policija pradėjo ikiteisminį tyrimą. Vasario mėnesį byla buvo perduota Varšuvos prokuratūrai, kuri ją nusiuntė teismui.

GDANSKAS

Daugiau kaip pusė Gdanskio gyventojų mano, kad vokiečių rašytojas Guenter Grass neturi atsisakyti jų miesto garbės piliečio vardo, spaudos konferencijoje pranešė meras Pawel Adamowicz. Tik 35 proc. šio Lenkijos pajūrio miesto gyventojų pareiškė, jog G. Grass turėtų atsisakyti garbės piliečio vardo. Apklausą taip pat rodo, kad beveik 72 proc. miestiečių ryžtingai prieštarauja tam, kad Gdanskio miesto taryba atimtų iš rašytojo šį garbingą titulą. Priešingos nuomonės buvo tik 20 proc. apklaustųjų.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos maisto produktų kontrolės tarnyba uždraudė importuoti paukštieną iš JAV Michigan valstijos. Oficialiai toks sprendimas motyvuotas tuo, jog Michigano valstijoje aptikta H5 tipo paukščių gripo virusu užsikrėtusių gulbių. Rusija, būdama pagrindinė JAV paukštienos importuotoja, praėjusią savaitę pareikalavo, kad JAV iki spalio mėnesio pritarų jos narystei Pasaulio prekybos organizacijoje, grąsindama panaikinti lengvatas amerikietiškos žemės ūkio produkcijos importui.

Per sprogimą Maskvoje žuvo 10 žmonių

Maskva, rugpjūčio 21 d. (BNS) — Rusijos sostinėje pirmadienio rytą per sprogimą turgavietėje žuvo mažiausiai dešimt žmonių, tarp jų trys vaikai, o dar daugiau kaip dešimt žmonių nukentėjo, pranešė šalies Nepaprastųjų situacijų ministerija (NSM).

Maskvos vyriausioji vidaus reikalų valdyba (VVRV) pranešė kitokius duomenis. Pasak šios žinybos, per incidentą devyni žmonės žuvo, o dar 25 buvo sužeisti.

Per sprogimą, kuris įvyko Maskvos rytinėje dalyje esančioje turgavietėje maždaug 10 valandą vietos laiku, įgriuvo dalis dviejų aukštų statinio stogo ir pastaė kilo gaisras.

Pranešimai apie sprogimo priežastis prieštaringi. Remiantis VVRV darbuotojų versija, „Eurazijos“ turgavietės, esančios Čerkizov prekybos komplekse, kavinėje sprogo buitinis dujų balionas.

Tuo tarpu, kaip praneša šaltiniai NSM, turgavietėje suveikė savadarbio sprogdinimo įtaisai be apvalkalo.

Incidentu vietoje buvę liudininkai teigė, kad sprogimas nugriaužė netrukus po to, kai du nežinomi asmenys paliko krepšį ir išbėgo iš kavinės.

Kiti šaltiniai teisėsaugos institu-

cijose, neatmeta galimybės, kad turgavietėje įvyko du sprogimai — vienas nugriaužė 10 val. ryto vietos laiku, o kitas — po 15 minučių.

Maskvos miesto prokuratūra iškėlė baudžiamąją bylą dėl sprogimo pagal straipsnį (dviejų ir daugiau žmonių nužudymas, įvykdytas visuomenei pavojingu būdu). Prokuratūra nagrinėja visas galimas įvykio versijas, neatmesdama ir teroro akto.

Anksčiau pirmadienį šaltinis Rusijos vidaus reikalų ministerijoje teigė, kad teroro akto versija dėl šio incidento nėra nagrinėjama.

Gruputės, siejamos su sukilimu Čėčenijoje, anksčiau Maskvoje įvykdė teroro aktų, per kuriuos buvo sprogdinama ar grobiami įkaitai. Šie išpuoliai pareikalavo dešimčių žmonių gyvybių, bet praeitą kartą toks išpuolis buvo įvykdytas daugiau nei prieš metus.

Rusijos nusikaltėlių gaujos kariaudamos tarpusavyje dėl įtakos sferų, kartais panaudoja nedidelius sprogstamuosius užtaisus. Nereti ir nelaimingi atsitikimai, kurių metu sprogo dujų balionai.

Čerkizov prekybos kompleksas yra netoli futbolo stadiono „Lokomotiv“, kur kartais vyksta tarptautinės varžybos.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Saddam Hussein atsisakė padaryti kaltinamojo pareiškimą kurdų genocido byloje, kuri Baghdad teisme pradėta svarstyti pirmadienį, todėl teisėjas jo vardu pateikė kaltės nepripažinimo pareiškimą. Nušalintasis Irako vadovas ir dar šeši atsakovai — buvę armijos vadai — teisiami dėl kaltinimų, susijusių su dešimčių tūkstančių kurdų nužudymu per genocido kampaniją Šiaurės Irake 1988 metais. Buvęs prezidentas dar kartą užginčijo šio amerikiečių remiamo specialiojo tribunolo, kuris nagrinėja ir kitą jo bylą dėl nusikaltimų žmoniškumui, teisėtumą ir iš pradžių net atsisakė nurodyti savo vardą.

TEHRAN

Irano armija paleido kelias taktines raketas ir rengiasi išbandyti „žemė—jūra“ klasės raketą per karinius mokymus. Mokymai prasidėjo savaitgalį, tačiau kada baigsis, nepranešama. Sekmadienį buvo išbandyta „žemė—žemė“ klasės raketa „Saeqa“, galinti pasiekti taikinį, esantį už 80—250 kilometrų. Kitų raketų pavadinimai nepranešami, bet sakoma, kad visas jas sukūrė Irano mokslininkai.

AFRIKA

CAIRO

Nilo deltoje į šiaurę nuo Egipto sostinės pirmadienį susidūrus dviem traukiniams, žuvo 80 ir buvo sužeisti dar 163 žmonės, pranešė saugumo šaltinis. Avarija įvyko maždaug 7 val. 30 min. ryto vietos laiku netoli Kaljub, esančio maždaug 20 km į šiaurę nuo Cairo. Vieno traukinio mašinistas nepaisė eismo signalų ir jo traukinys įsirežė į kito, tuo metu stovėjusio, traukinio galą.

NAIROBI

Kenijoje savaitgalį buvo rimtai sužeistas ir apiplėštas Rusijos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius šalyje Valerij Jegoškin. V. Jeroškin automobilis sustojo kelyje, kad nepartrenktų staiga į jį išbėgusio vaiko. Tuo metu diplomata puolė du nežinomi asmenys, apsiginklavę mačetėmis.

ATLANTIC

Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

DARŽOVĖ DARŽOVEI NELYGI

Teko nustepti skaitytojų susidomėjimu, kai pradėjome šiose skiltyse rašyti apie populiarnes daržoves. Žinoma, Žalanykščio širdis labiau linksta į dekoratyvinius ne maistinius augalus, bet — skaitytojų žodis — šventas! Visgi ir daržovėms, atrodo, ateina galas, nes susikaupe tiek daug klausimų apie kitus daržų bei darželių reikalus, kad šį kartą dar pasikalbėsime apie kopūstus, o po to grįšime prie dekoratyvinių augalų: auginimo, priežiūros, įvairių jų kenkėjų ir pan.

Kopūstai

Žali, rauginti, sriuboje, salotose, troškinti, su įvairiais prieskoniais (ir be jų)... Gydytojai tvirtina, kad kopūstai — vienas sveikiausių valgių. Ką, be abejo, žinojo ir lietuviai, nes kopūstus gausiai savo mityboje nuo seniausių laikų vartojo — ir žiemą, ir vasarą.

Kopūstas, angl. „cabbage“, lot. *Brassica oleracea*, priklauso *Cruciferae* (kryžiažiedžių) šeimai, su kuria jau šiose skiltyse esame susipažinę. Sakoma, kad kopūsto „proseneliai“ augė Viduržemio jūros ir Šiaurės Europos srityse. Žinoma, jie nebuvo panašūs į dabartinius kopūstus: reikėjo daug kryžiaavimo ir pastangų, kol išaugintos mums visiems pažįstamos žalių ir raudonų kopūstų gūžės (seniau jos buvo vadinamos „galvomis“, o patys kopūstai — bastučiais, nors pastarasis žodis lietuvių kalboje neprigijo).

Beje, prie kopūstų priskiriami brokoliai (broccoli), žiediniai kopūstai (cauliflower), briselio kopūstėliai (brussels sprouts), kai kurios ropės (kohrabi), net ir šiltuose kraštuose augantis „kopūsto medis“ (cabbage tree), kurio kotas išauga iki 15 pėdų aukščio ir vartojamas namų statyboje, o lapais šeriami galvijai.

Kopūstai Europoje auginami tūkstančius metų. Senovės graikai ir romėnai šią daržovę labai vertino ir iš kopūstų mokėjo pagaminti daugybę įvairių patiekalų.

Liaudies medicinoje kopūstai taip pat rado vietą. Buvo net tikima, kad jie gali kurtiems grąžinti klausą, apsaugoti nuo gyvačių nuodų ir apsinuodijimo grybais, nuo pasiutusių šuns apkandimo! Merginos tikėjo, kad kopūstų sultimis nusi-prausus veidą, jis bus skaistus ir oda švelni, o kopūsto kotas galėjo padėti atspėti, kokį vyrą mergaitė gaus. Tereikėjo Visų Šventųjų šventės išvakarėse nueiti daržan, nupjauti kopūsto gūžę, nulupti jos kotą ir paragauti: jeigu kotas kartus, gaus pikta vyrą ir visas vedybinis gyvenimas bus apkartęs; jei kotas saldus — gaus gerą, meilų vyrą.

Kopūstai rauginami nuo neatmenamų laikų. Vienaip ar kitaip raugintus kopūstus žinojo kiniečiai (kimchi), mongolai, vėliau įvairūs keliautojai, kurie į ilgas keliones vandenynais pasiimdavo raugintų kopūstų, kad apsaugotų jūreivius nuo skorbuto ir kitų ligų. Kadangi kopūstus rauginti yra lengva (smulkiai supjaustyti kopūstai užpilami druska, kartais dedama morkų, spanguolių ir pan.), tuo būdu žmonės pasirūpindavo, kad ši daržovė išsilaikytų per žiemą.

Į Ameriką kopūstų sėklos atkeliavo kartu su pirmaisiais europiečiais. Ypač juos gausiai kultyvuodavo olandų ir vokiečių kilmės imigrantai. Vokiečiai taip mėgė raugintus kopūstus, kad juos net pradėta pravardžiuoti „krauts“, pagal anglišką rūgščių kopūstų pavadinimą — „saurkraut“. Tačiau visos mados ilgainiui keičiasi: IX a. pabaigoje kopūstai jau buvo laikomi „varguolių“ daržove, netinkama turtingųjų stalui, galbūt labiausiai dėl to, kad kopūstus verdant (tiek žalius, tiek raugintus), po visus namus pasklinda nelabai malonus kvapas. Visgi šiais laikais kopūstai vėl „atėjo į mada“, ypač išikišus medicinos mokslui ir propaguojant ne tik paprastus žaliuosius kopūstus, bet ypač brokolius, kuriuose, kaip sakoma, tiek maistingų medžiagų, kad — skanu ar neskanu — juos kiekvienam būtina valgyti.

Beje, kopūstus auginti nelengva — nors ši daržovė per daug nereikli, bet ją puola įvairūs kenkėjai, ypač amarai ir baltųjų drugelių vikšrai. Kopūstams reikia geros žemės, daug drėgmės ir priežiūros. Maždaug tos pačios problemos ir su kitų *Cruciferae* šeimos augalų auginimu savame darže — kad žiediniai kopūstai būtų balti ir per anksti „nepražydėtų“, paprastai jų lapai sukeliami į viršų ir surišami, o brokoliai ypač vilioja visokius vikšrus ir kitus kenkėjus, todėl galbūt geriausia šiomis naudingomis ir maistingomis daržovėmis apsirūpinti pačiu lengviausiu būdu — parduotuvėse.

Kas suėdė melsvės?

Klausimas. Rodos, šiemet vasara nebuvo per daug drėgna, o mano gražiosios (ir brangiosios) melsvės pilnos skylių — apatiniai lapai visiškai nugrauzti. Žinau, kad tai smalžiai, bet kaip jais atsikratyti? Nejaugi ir kitą vasarą su jais teks kovoti ir pralaimėti?

Atsakymas. Smalžiai, oficialiai vadinami šliužais, angl. „slugs“, yra minkštakūniai, neturintys išorinės kriauklės (kiautelio), kenkėjai — moliuskai. Jiems giminingos yra ir sraigės, angl. „snails“ (šios turi kriauklę), kurios taip pat mėgsta vaišintis mūsų kultūriniais augalais, o kur auga melsvės (hostas) — tai jiems tikras rojus! Nors paprastasis (žalias, mažalapės) melsvės rečiau puola, bet kai apninka dryžiasis ir didžialapės, nedaug iš jų grožio lieka.

Su šliužais galite jau dabar pradėti kovoti. Beje, vienas šliužas per vasarą padeda apie 500 kiaušinėlių, tad galite išvaizduoti, kiek naujų „šliužukų“ per vieną vasaros sezoną užauga, o visiems juk reikia maisto... Gyvenant klimato zonose, kur griežtai skiriasi metų laikai, su šliužais galima kovoti taip: kai pradeda šalti, būtinai nukirpkite visus dar likusius melsvių (ir kitų daugiamečių augalų) lapus, žemę aplink augalus gerai nugrėbstykite, kad neliktų jokios lapų dangos, po kuria šliužai ar jų kiaušiniai galėtų pasislėpti nuo šalčio. Ypač kreipkite dėmesį į vietas, kur vasarą pastebėjote šliužus — jie nuo savo maisto toli nenušliaužia, tad ir kiaušinėlius, be abejo, padėję toje vietoje. Grėbstymas, kai pradeda šalti, būtent ir padės tuos kiaušinėlius sunaikinti.

Aš žemę aplink savo melsvės padengiu vartotais kavos tirščiais — šliužams tie tirščiai nepatinka ir jie keliauja šalin arba tiesiog nugaišta. Kai kas pataria į žemę įstatyti lėkštelę su senu alumi, rūgusiu

pienu arba koku kitu skysčiu (alus šliužams „kvepia“, jie eina gerti, įkrinta į lėkštelę; kitas skystis tik atsitiktinai įkritusius gali prigirdyti). Yra ir specialių chemikalų, bet geriausia apsieiti be visokių nuodų. Tiesa, galima šliužus nurinkti. Jie daugiausia maitinasi naktį, o dieną miega, sulindę po kokia lenta, akmenukais, plytomis ir pan. Jeigu netoli melsvių padėsite lentelių, o ryte jas pakelsite, rasite nemažai šių kenkėjų, tuomet galima juos surinkti ir sunaikinti.

Pasidarbavus iki rudens ir po to, kai oras atšals, manau, gerokai sumažins šliužų problemą Jūsų melsvėms ir kitiems minkštalapiams augalams..

Ar nukirpti raganę?

Klausimas. Kieme turiu tris nuostabiais žiedais raganes. Jos jau gerokai išsikerojusios ir susivijusios. Kai kas sako, kad rudenį krūmelius reikia nukirpti iki žemės, nes raganės žydi tik ant „naujų atžalų“. Kaip patartumėte?

Atsakymas. Raganė, angl. „clematis“ — labai populiarius vijoklinis augalas. Net ir peržydėjęs, jis gražus, nes, žiedlapiams nubirus, pasilieka kuokštelis spindinčių „plaukų“, kurie gražiai atrodo ir žiemą. Jeigu kera labai išsišakojo, atrodo netvarkingi, galite kiek apkarpyti, bet nebūtina nupjauti iki pat žemės. Palikus aukštesnę, raganę pavasarį greičiau išsprogis ir greičiau žydės — naujesnės atmainos žydi ir ant naujų atžalų ir ant senų šakelių.

Pavasariį apžiūrėkite augalus: jeigu sniegas aplaužė ar kitaip sužeidė, arba jeigu kai kurios šakelės nudžiūvusios, nebeišsprogsta, tuomet galite apgenėti. Paprastai patariame kiekvieną rudenį (arba pavasarį) nugenėti apie trečdalį kero, kitaip šakelės taip susipina, susiveja, kad visas augalas praranda formą ir, žinoma, menkiau žydi.

Anksti pavasarį, vos tik pradėjus raganėms sprogti, būtinai patręškite. Žydėjimo metu tręšimą bent du kartus pakartokite. Nepamirškite rudenį, kai jau žemė bus nuo šalčio sukiutėjusi, raganės šaknis apdengti kokia nors danga, pvz., susmulkintais sausais medžių lapais ar pan. Nors raganės nelepios ir nelabai bijo šalčio, bet danga padės apsaugoti jų šaknis nuo išdžiūvimo, ypač jei žiemą nebus daug sniego.

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

PIENĄ GERTI — SU SAIKU

Atkelta iš 2 psl.

Dietologė T. Kupšienė sakė, kad trečdalis žemaičių organizmas pieno netoleruoja ir neretais atvejais gali paleisti vidurius, kilti įvairių virškinimo sutrikimų ir pakilti kraujospūdis.

Vyresniems žmonėms dietologė patarė verčiau vartoti rauginto pieno produktus arba geriant saldų pieną įberti specialaus fermento, kuris suskaido pieno cukraus fermentus. Tokiu būdu pieną ruošia dauguma užsieniečių, o dabar šios medžiagos galima nusipirkti ir Lietuvos vaistinėse.

Ledais neužkandžiauti

Nors ir priklauso pieno produktų grupei, ledai, glaistytai sūreliai, sūriai nėra labai naudingi žmogaus organizmui. Ypač šiuos produktus reikėtų riboti vaikams ir seneliams.

Gydytoja B. Jankuvienė perspėjo, kad leduose yra saldiklių ir priedų, kurių reikėtų vengti. Taip pat dauguma ledų yra labai riebi, todėl juos reikėtų keisti varške ar varškės kremu.

Sūrių vyresniems žmonėms taip pat reikėtų atsisakyti. Pasak dietologės T. Kupšienės, ypač derėtų vengti fermentinių sūrių. „Juose yra daug druskos ir riebalų, o tai gali sukelti kraujospūdį ar padidinti cholesterolio kiekį“, — pasakojo dietologė.

Ožkos prišaukia liga

Visoms ligoms gydyti taip rekomenduojamas ožkų pienas, specialistių teigimu, yra tik mitas.

Turintis daugiau vitamino A ir riebesnis nei karvės ožkos pienas tinka gydyti plaučių ligoms, alerginiams susirgimams. Nepaisant to, T. Kupšienė įsitikinusi, kad jis jokio stebuklo tikrai nepadarė, kaip mano daugelis žmonių.

Gydytoja B. Jankuvienė net perspėjo, kad geriantys ožkos pieną rizikuoja susirgti ir rimtesnėmis ligomis. „Ožkos ganosi krūmuose, kur daug erkių, todėl geriant pieną žmogus rizikuoja susirgti erkiniu encefalitu“, — pasakojo gydytoja.

„Klaipėda“

KODĖL VANDENS PASAULIS RODO, KAD PASAULIO PABAIGA ČIA PAT?

Atkelta iš 5 psl.

Galbūt tai buvo jūrų dvasios? O gal kalmalai?... Bet ne, juos pažintume... Retkarčiais, kai vandenynas apimdavo, iš juodo vandens išniravo apvalios 60–70 cm skersmens galvos ir į mus žvelgdavo didžiulės žėrinčios akys. Matydavome vandenį ir švytinčių apie metro skersmens skritulių, kurie mirksėdavo lyg elektros lemputės.

Vieną apniukusią naktį vairininkas po vandeniu išvydo blašią pašvaistę, kuri įgavo gyvūno bruožų. Gal planktonas švytėjo? O gal dar kas nors? Būtybė nuolat keitė formą. Ji buvo tai apskrita, tai ovali, tai trikampė, staiga skilo į dvi dalis, kurios po plaustu plaukiojo pirmyn atgal.

Po kiek laiko jau trys milžiniški šviečiantys vaiduokliai lėtai sukosi po mumis... Vienas buvo maždaug 8 m ilgio. Šešiese mes žiūrėjome vaiduoklio šoki, kuris tęsėsi ne vieną valandą. Paslaptį ir tylūs šviečiantys palydovai šoko giliai po vandeniu...

O dabar grįžkime į 1893 metus. Šiaurės Kinijos jūra. Britų laivo „Kerolain“ denis. Štai kaip aprašė tai, ką matė, stebėtojas: „Vasario 24 d. apie 10 val. vakaro. 17 mylių į pietus nuo Kelparto salos.

Budintis karininkas pranešė, kad mus apsupo keistos ugnys...

Plika akimi žiūrint, jos tai susimesdavo į krūvą, tai išsiskirdavo, tapdavo panašios į kinų giriandų liniją. Laivas plaukė 7 mazgų greičiu, o kinų giriandos nuo jo neatsiliko. Pusiaunaktį dingo, bet kitą vakarą vėl tuo pačiu metu pasirodė. Iš šalies atrodė, jog jas tempia paslaptinis nematomas laivas“.

Ryšių užuomazga?

O jei pabandytume sugretinti į kosmosą siunčiamus signalus su jūreivių matytais šviesos reiškiniais vandenyno paviršiuje ir jo gelmėse? Daug kartų buvo stebėtasi „mirkiojantisiais“ signalais. O jeigu taip yra perduodama informacija? Juk amžii-

nos tamsos karalystės gyventojams šviesa – natūralus pasikeitimo informacija šaltinis.

Jeigu T. Hejerdalas ir jo draugai būtų susiprotėję užfiksuoti, kiek laiko trukdavo tie švytėjimai, dar ir pauzės tarp jų, šiuolaikiniai kompiuteriai, be abejo, iššifruotų žmonėms adresuotas žinias.

Po 'mirkiojimų' buvo demonstruojamos geometrinės elipsės, apskritimai, trikampiai, kurie dalijos į dvi, kartais į tris dalis.

Prie to paties laivo šviesos pasirodydavo kelias naktis iš eilės. O apačioje, po ugnies fejerverku, slėpėsi nežinomas didelis kūnas.

Atsitiktinumas? Štai dar keli faktai. Žinomi bulgarų jūrų keliautojai J. ir D. Papazovai 1976 m. balandį aštuonių metrų ilgio valtimi plaukė aplink pasaulį. Štai keletas jų dienoraščio ištiraukų: „Didysis vandenynas netoli ekvatoriaus. Naktį vandenynas žėrė didžiuliai šviesos apskritimai. Daug valandų be perstojo jie sklendė šalia valtės. Susidarė įspūdis, kad iš vandenyno gelmių šviečia prožektorius“.

„Vandenynas – tai kažkas nepaprasta. Kas 1–2 sekundes iš vandens gelmių išniravo šviesios ryškios dėmės. Įspūdis toks, tarytum ten būtų kas įjungęs prožektorius“...

Ir dar: „Nuostabi, be vėjo, bangų naktis. Tik retkarčiais tiesiog už mano nugaros buvo girdėti kažkoks atodūsiai... Žaibiškai atsiskau. Pastebėjau kažką didžiulį, pakibusį virš manęs... Kitą sykį pastebėjau, kad švyti ir kibirkščiuoja visas vandenynas.“

Atrodo, visi jo gyventojai susirinko į parodą ir kiekvienas stengiasi kuo ryškiau švytėti. Šviesos dėmės gelmėse mes jau matėme... Dabar ji atsirado tiesiog po pat valtimi ir ėmė sparčiai kilti į paviršių... Gal tai didžiulis kalmaras? O gal senovinis laivas? – į galvą šovė mintis. Šviesa tuo metu vis kilo į paviršių ir vis labiau priminė piratų burlaivį. Netgi atrodė, kad jo denyje laktė kelios apsirengusios būtybės. Ne, tai ne piratų, greičiau karo laivas“.

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 & 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Praejusio šimtmečio pabaigoje jūrų tyrinėtojas profesorius V. Maršalis rašė: „Dar ir šiandien neaišku, kodėl nė vienas senovės rašytojas – tiek graikai, tiek romėnai – savo užrašuose nepaminėjo jūros šviesulių“.

Poseidono viešpatijos gyventojų pėdsakai

Tokių pėdsakų galime aptikti daugelio pakrantų gyventojų legendose ir mituose.

Anglų archeologas L. Vulis, šumerų miestų atradėjas, rašo, kad jų gyventojai jau mokėjo naudotis puodžių raštu, turėjo ratinį transportą, buvo geri statybininkai ir metalurgai, beveik visi vyrai skaitė ir rašė. Ir visa tai – V–VI a. prieš mūsų erą!

Šumerų legendose užsiminama apie keistus padarus – pusiau žuvis, pusiau žmones. Joano vedami, jie išėjo iš Persų įlankos vandenų ir apsistojo šumerų miestuose. Išmokę žmones rašyti, dirbti laukus ir pan. Įdomiausia, jog nuo to laiko niekas nieko naujo jau neišgalvojo.

Kaip atrodė Joanas? „Visas jo kūnas buvo kaip žuvies, po galva buvo kita galva, o apačioje kartu su žuvies uodega kyšojo žmogaus kojos. Kalba suprantama. Šis padaras dieną bendravo su žmonėmis, bet jų maisto nevalgė. Joanas mokė žmones statyti namus, šventyklas, rengti įstatymus, aiškino jiems geometriją. Saulei leidžiantis grįždavo į jūrą, nes jis buvo žemės ir vandens padaras“.

Persikelkime į Indiją – šalį, sukurusią didvyrišką epą „Machabchartą“. Dievas Indra už karo meno mokymą iš epo herojaus Ardzūno pareikalavo tokio atlygio: „Turiu priešų, nivatakavičiais jie vadinami. Bet sunku juos pasiekti, jie gyvena vandenyno gelmėse. Sako, jų trys šimtai milijonų ir jie visi vienas

į kitą panašūs ir labai stiprūs. Nugalek juos! Tebus tai atlygis mokytui“.

„Nivatakavičiai“ reiškia „dėvintys nepažeidžiamus šarvus“. Didvyris Ardzūnas juos sunaikino, nors dievamas to padaryti nepavyko! Kokios galėtų būti poseidoniečių skverbimosi į sausumą prielaidos?

Pirma – kiekvienam protui, pažinusiam supantį pasaulį, būdinga žvilgtelėti toliau – už horizonto.

Žemiečiai, pakankamai pažinę sausumą, ėmėsi vandenyno. Ištyrinėję jį skersai išilgai, skverbėsi vis gilyn. Didžiųjų geografinių atradimų epochoje vandenynas plaukiojo įvairių šalių laivai, bet ne visi atlaikė siautėjančias stichijas. Laivai ir žmonės, kurie dingo bangose, galimas dalykas, pateko į amžinos tamsos gyventojų rankas. Reikia manyti, šioms irgi rūpėjo pažinti sausumą ir jos gyventojus.

Antra prielaida. Vandenynas turtingas. Po poseidoniečių kojomis puikavosi visa Mendelevio lentelė. Ir jei tai buvo mąstančios būtybės, vaizdinių priemonių su sausumos laivais jiems nepakako.

Tokių atvejų, kodėl nepabandžius statyti laivų, kuriuos varytų savi – poseidoniečių varikliai?

Ir viduramžiais buvo užsiminta apie „oro laivus“. Atkreiptas dėmesys, jog jie plaukiojo „ore kaip vandenynėje“.

Įdomu, kad X–XII a. pasakojimai apie „oro laivus“ vėliau užleido vietą kitokio pobūdžio pranešimams. 1825 m. E. Broksanas rašė, kad laivo komanda stebėjo, kaip 7 laipsnių kampu iš vandens į orą pakilo „didžiulis šviečiantis kūnas“.

Kūnas priminė įkaitusį patrankos sviedinį: „Jis spindėjo taip ryškiai, kad net vandenyno gilumoje tapo šviesa“. Mūsų amžiuje tokių reiškinų pagausėjo.

„Klaipėda“

Rožinio slėpinių parkas Guryonyse jau laukia lankytojų

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Rugpjūčio 5 d. Rožinio slėpinių parko koplytelių šventinimu Guryonų kaime, Žaslių seniūnijoje, prasidėjo Kaišiadorių vyskupijos 80-mečio minėjimas. Nors buvo niūri ir lietinga vasaros diena, bet ant kardinolo Vincento Sladkevičiaus tėvų sodybos kalnelio susirinko keli šimtai apylinkių gyventojų bei jų svečių iš svečių, tarp jų – Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, šios maldingos vietos įkūrimo iniciatorius; kardinolo mokinys, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis; buvęs prezidentas ir ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, kuriam, anot jo žodžių, kardinolas turėjo didelės įtakos ir laimino daugelį jo darbų, ypač jam reikėję Kardinolo palaikymo atsikuriant Lietuvai. A. Brazauskas, kurio tėvai gyveno Kaišiadoryse, netoli nuo vyskupijos, būsimą kardinolo dvasios šilumą jautė nuo vaikystės ir artimai bendravo. Jis perpasakojo kunigo Vinco pasakojimą, kaip jis iš šios vietos, iš savo tėvų sodybos, 1944 m., dar tebevykstant karui, sprogėjęs bomboms, pėsčiomis ėjo į pirmąją savo kunigavimo vietą – į Kietaviškės už kelių kilometrų.

Vyskupas Juozapas Matulaitis atidaro Guryonyse, Kaišiadorių raj. kardinolo Vincento Sladkevičiaus tėviškėje kryžiaus kelius.

Taigi nuo šiolei Kaišiadorių vyskupija taip pat turės savo šventą vietą, kur galės susirinkti ypatingomis progomis. Buvo nuspręsta įamžinti šventojo kunigo Vincento Sladkevičiaus gimtosios sodybos vietą. O vieta ypač dėkinga – ant kalnelio, nuo kurio atsiveria gražios apylinkės su ežeru ir senu Guryonų kaimu. Rožinio slėpinių parku pavadintoje vietoje buvo pašventintos 5 koplyčios su 20 Kryžiaus kelio stočių ir atvykstantiems pasitinkanti Švč. Mergelės Marijos ant akmens skulptūra. Madona kažkuo primena gerą kardinolo motinėlę. Sienos piešinių ir skulptūros autorius – žymus Lietuvos dailininkas prof. Antanas Kmie-

liauskas.

Atskirai reiktų pakalbėti apie koplytelių, kurios suprojektuotos tradicinės, piešinius. Pagrindiniai stočių paveikslų siužetai taip pat tradiciniai. Bet yra ir tam tikrų išskirtinimų – apatinė kiekvienos koplytėlės paveikslas dalis skirta Lietuvos temai – Lietuvos krikščionybės istorijai, Lietuvos kankiniams ir Lietuvos bažnyčios šviesuoliams bei Lietuvos kančiai įamžinti – nuo pirmųjų krikščionių vienuolių apklankymo Lietuvoje iki šiuolaikinių krikščioniškojo gyvenimo įvykių – kardinolo V. Sladkevičiaus rankomis vainikuotos Pivašiūnų madonos ir popiežiaus Jono Pauliaus apsilankymo Aušros vartuose.

Už Marijos, kurią kard. V. Sladkevičius vadinęs negalimų dalykų motina, skulptūros, prie dar tebestovinčio seno ažuolo, vienintelio sodybos liudininko, prisimenančio ir būsimą kunigo žingsnius, dar bus pastatytas centrinis Rožinio slėpinių parko akcentas – didžiulis kryžius. Prieigose jau kyla administracinio pastato sienos, kur bus salė renginiams. Taip pat čia bus pastatyta koplyčia meditacijai ir maldoms.

Kardinolas V. Sladkevičius čia ir gimė 1920 m. rugpjūčio 20 d. Mokėsi Kaišiadorių, Kauno jėzuitų gimnazijoje. 1939 metais įstojo į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją. Kunigu išventintas 1944 metais. Vikaravo ir klebonavo įvairiose vietovėse: Kietaviškėje, Merkinėje, Aukštadvaryje, Čiobiškyje, Nedzingėje, Šešuoliuose, Kuktiškėje, Inturkėje. 1952 m. tapo Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos prefektu ir dvasios tėvu. 1957 m. konsekruotas vyskupu ir paskirtas Kaišiadorių vyskupo sosto augziliaru *sedi datus*. Sovietų valdžia vysk. V. Sladkevičiui neleido eiti vyskupo pareigų. 1959 m. ištremtas į Nemūnėlio Radviliškį (Biržų r.). 1975 m. davė amžinuosius įžadus marijonų vienuolijoje. 1982 m. galiausiai tapo Kaišiadorių vyskupijos apaštališkuoju administratoriumi. 1988 m. pavasarį buvo paskirtas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku; šias pareigas ėjo iki 1993 metų. 1988 m. pakeltas kardinolu, 1989 m. paskirtas Kauno arkivyskupu. 1995 metais, laikydamasis bažnytinės tei-

Rožinio slėpinių parko atidarymo Guryonyse, kardinolo V. Sladkevičiaus tėviškėje, iškilnėse dalyvavo keli šimtai apylinkių gyventojų ir jų svečių.

A. Girininkų nuotraukos.

Švč. Mergelės Marijos skulptūra pasitinka Rožinio slėpinių parko lankytojus Guryonyse, kardinolo V. Sladkevičiaus tėviškėje.

sės nuostatų, kardinolas Vincentas Sladkevičius atsistatydino iš Kauno arkivyskupo pareigų ir nuo to laiko gyveno Kaune kaip emeritas. Mirė

Kryžiaus keliai Guryonyse.

2000 m. gegužės 28 dieną, palaidotas Kauno arkikatedroje bazilikoje. 2000 m. apie kardinolą V. Sladkevičių gyvenimą ir veiklą „Santaros“ leidykloje išleista Irenos Petraitienės knyga „Kardinolas“. 2003 m. tos pačios autorės sudaryta knyga „Padaryk mane gerumo ženklu“ išleido „Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinis butas-muziejus“. Tokias trumpas žinias pateikia internetinis Bažnyčios puslapis.

Guryonų (beje, istoriniuose šaltiniuose vietovė pirmą kartą paminėta 1590 m.) rožinio slėpinių kalnelį jau galima lankyti, čia jau sutvarkytas kelias privažiuoti ir takai eiti Kryžiaus keliu, teritorijoje pasėta žolė. Nors dar netoliese burzgia traktoriai ir triūsia darbininkai, ši vieta jau dvelkia jaukumu. Parką suprojektavo architektas Stasys Petrauskas, kuris rėmėjų sąrašą įvardintas ir kaip aukotojas. Vienai iš penkių koplyčių pastatyti lėšas savo tėvėlių (Eleonoros ir Jono Bareikų) iš Musninkų atminimui paaukojo Marija Remienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė iš Čikagos, aukojo ir daugiau išeivių – arkivyskupas J. Bulaitis, prel. dr. Pranas Gaida, prel. Ignas Urbonas, kun. Kazimieras Memėnas, JAV Lietuvių religinė šalpa ir kt. Didelę dalį lėšų skyrė Lietuvos vyriausybė.

CICERO LIETUVIS DETEKTYVAS IŠAIŠKINO SENĄ ŽMOGŽUDYSTĘ

Cicero policijos detektyvas, seržantas Joe Sirgedas buvo pagerbtas šio miesto tarybos susirinkime, vykusiame liepos 25 dieną. Lietuvių kilmės policininkas padėjo išaiškinti žmogžudystę, kuri Cicero buvo padaryta prieš 23 metus. Tuomet 51-erių metų amžiaus Robert Giertuga nužudė 28-erių Karl Klimes iš Berwyn.

Nors Cicero gyventojas buvo įtariamas prieš daugiau nei du dešimtmečius, tačiau tuomet nepakako įrodymų jam suimti. Praėjusių metų liepos mėnesį detektyvas Sirgedas pamatė šią užsisenėjusią bylą ir ėmėsi darbo iš naujo. Jis vėl apklausinėjo žmones, kurie liudijo 1983 m. byloje prieš Giertugą. Pats įtariamasis surastas mažame vidurio Illinois miestelyje Milford, turinčiame 1,300 gyventojų (apie 50 mylių į pietvakarius nuo Champaign).

Detektyvas Sirgedas su savo kolega Joe Melone, nuvažiavę į Milford, IL, ir iš ten parvežę įtariamąjį.

Jis apkaltintas pirmojo laipsnio nužudymu ir laikomas kalejime (nustatytas užstato dydis – 2 mln. dol.).

Cicero miesto prezidentas Larry Dominick, įteikdamas Sirgedui ženkla už gerą darbą, teigė: „Tai puikus Cicero policijos, ypač Joe Sirgedo, darbas, padėjęs susekti šį vyrą ir pristatyti jį teisingumo organams“.

Sirgedas yra vadinamųjų „dypukų“ vaikas, baigęs Šv. Antano parapijos lietuvių mokyklą Cicero. Jis turėjo dar vieną brolių, kuris anksčiau irgi tarnavo policijoje, ir seserį. Detektyvas neblogai kalba lietuviškai.

Beje, dabar norima atnaujinti ir kelias Cicero nužudytų lietuvių bylas, kurios iki šiol liko neišaiškintos. Galimas daiktas, kuomet pasikeitė Cicero miesto prezidentas, tokiems reikalams bus skiriama daugiau dėmesio. Belieka laukti ir tikėtis.

Edvardas Šulaitis

PAVYDAS TRUKDO ATRASTI GALIAS

MINDAUGAS RADUŠIS
Psichologas

Pavydas yra vienas nemaloniausių jausmų, kuris užvaldo visas žmogaus gyvenimo sritis.

Pavyduolis gali pakenkti tiek sau, tiek kitiems, tad, vos pajutus šį jausmą, būtina jam ieškoti priešinodžių.

Išsiskynęs pavydas sustabdo asmenybės augimą ir pastebimai apriboja galimybes atskleisti savo stiprias puses.

Universalus bruožas

Nors įvairių šalių tautosakoje pavydas dažnai priskiriamas kuriai nors konkrečiai nacionalinei grupei, iš esmės šis jausmas yra universali visai žmonijai būdinga savybė.

Pavydas yra sudėtinė emocija, pasireiškianti nemaloniu, neretai kankinančiu jausmu dėl kito asmens pranašumo, pasisekimo, gerovės.

Pavydą lydi ir kiti neigiami jausmai – priešiškas tam, kam pavydi, susierzinimas, pagieža, menkavertisumo jausmas, noras žeminti kitą.

Šie kontrastingi išgyvenimai sukuria pojūtį, kad pavydas „graužia“, apkartina visas pavyduolio mintis, jausmus ir veiksmus.

Panašią būseną gali sukelti ne tik realus, bet ir išivaizduojamas kito asmens pranašumas. Todėl pavydo atveju suvokimas dažnai būna iškreiptas, neatitinkantis realios situacijos.

Apie pavydą nepriimta kalbėti viešai, tačiau tikriausiai nėra tokio žmogaus, kuriam šis jausmas būtų svetimas ar nė karto nepatirtas.

Pavydo objektai

Pavydo objektu gali tapti praktiškai bet kuris daiktas, reiškinys, savybė ar santykis. Užsigeisti galima bet ko, kas mums pasirodys vertinga ir trokštama turėti.

Lengviausia atpažinti pavydą, kurio taikinyje atsideria materialios

gėrybės. Todėl pavydime pinigų, turto, įvairių daiktų ir kitų materialų dalykų. Jų geidžiantis žmogus puoselėja iliuziją, kad, gavęs taip trokštamą daiktą, pagaliau patirs ilgai lauktą pasitenkinimą bei laimę.

Ne mažiau pavydo gimsta bendravimo sferoje, kur pavydime meilės, draugystės, artimųjų bendravimo, sugebėjimo patikti ar užmegzti ryšį. Šiuo atveju pavyduolis dažnai net neįtaria, kad jo išgyvenimai dar labiau atitolina jį nuo norimų santykių sukūrimo.

Kai kurie žmonės pavydi kitiems atitinkamos išvaizdos, amžiaus, sveikatos ar kitų išorinių asmens charakteristikų. Dar kiti geidžia aplinkiniams priskiriamų vidinių savybių – talento, sugebėjimų, teigiamų asmenybės bruožų. Pavyduoliai linkę „bloga akimi“ nužvelgti aukštesnės socialinės padėties, visuotinės pagarbos nusipelnčius žmones.

Tikėtina, kad pavydo apsisėtiesiems užklius ir džiaugsmu bei laime spinduliuojantys asmenys, nes buvimas šalia aitrins jų dvasines tuštumas.

Šaknys vaikystėje

Su pavydo pradžiūmokliu neįsivengiamai susiduriame jau ankstyvojoje vaikystėje. Impulsyvūs norai dažnai kreipia vaiko dėmesį į trokštamą dalyką, kurie priklauso išoriniam pasauliui.

Tačiau ką daryti, kai vaiką nuo jo geidžiamo žaislo skiria panašaus amžiaus nedraugiškas to žaislo šeimininkas? Neretai į panašius konfliktus tenka įsikišti tėvams ar kitiems suaugusiems. Jų galioje ir atsakomybėje paskatinti tas mažųjų reakcijas, kurios sudarytų sąlygas pakeisti vaiko trokštamą dalyką kitu arba patenkinti kilusį poreikį kitais būdais.

Tad minėtu atveju vaikui galima pasiūlyti kitą žaislą, sudominti kita veikla ar nemenkinant vaiko savigarbos paaiškinti, kodėl jam šiuo metu negalime nupirkti lygiai tokio

Su nepaprasta energija ir atsidavimu dirbusiai Lietuvos Dukterų draugijai Detroite, ilgametei valdybos narei ir jos pirmininkei

A + A JŪRATEI PEČIŪRIENEI

mirus, jos dukras AUSTĘ ir GINTĘ bei jų šeimas, nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

*Čikagos Lietuvos Dukterų draugijos
valdyba ir narės*

pat daikto.

Pastebėta, kad vaikų noras turėti daug žaislų ar kitų daiktų slepia meilės ir dėmesio stoką. Tad mažieji nesąmoningai siekia kompensuoti bendravimo stygių, plėsdami savo pasaulio ribas užvaldomais materialiais dalykais. Kai kurie suaugę taip linkę daiktais išsipirkti savo kaltę dėl iš vaikų „pavogto“ laiko.

Emocinis badas sudaro itin palankią terpę pavydui, nes visuomet atsiranda daiktų, kurių mažasis dar neturi. Pagrįstai teigiama, kad pavydo pagrindas yra nuolatinis lyginimas (–is) su kitais.

Tikėtina, kad kai kurie pavyduoliai į tokius spąstus pakliuvo dar vaikystėje, kai suaugę negailestingai priešpastatydavo juos kitų vaikų gebėjimams ar pasiekimams.

Beviltiški pralaimėjimai ir nuolatinis žeminimas paprastai išugdo menkos savigarbos, nepasitikinčią savimi, jaučiančią savo menkavertisumą asmenybę, kuri neatspari pavydo jausmui.

Atskirti siekius

Kartais mėginama išskirti „baltą“ pavydą. Tačiau patiriamais išgyvenimais ir pagrindinėmis nuostatomis „baltasis“ pavydas mažai kuo primena „juodąjį“ savo brolių.

Pirmiausia mes jaučiamės pakankamai drąsūs išpažindami „baltąjį“ pavydą. Juk jis padeda atpažinti mūsų troškimus ir poreikius, nurodo, kuria kryptimi reikia telkti visas pastangas ir energiją.

Geidžiamas objektas tampa stimulu siekti norų išsipildymo konstruktyviais būdais, nesusikonzentruojant į neigiamus jausmus.

Šiuo atveju be jokio priešiško galime pasidžiaugti artimo sėkme ir, pripažinę norą eiti panašiu keliu, dėti pastangas siekti iškeltų tikslų.

Tokiu atveju egocentrinės nuostatos atsisakymas išsekina „juodo“ pavydo šaltinius, padeda atsiriboti nuo kovos dėl neva ribotų gėrybių išteklių. Tad nepriklausomai nuo mus aplankiusio pavydo spalvos svarbu įvardinti už jo besislepiantį poreikį, suvokti savo jausmus ir reakcijas.

Išvengti spąstų

Pavydo reikėtų vengti, nes jis trukdo pozityviai žvelgti į gyvenimą, neleidžia visiškai atskleisti savo sugebėjimų. Jo įkalintą energiją sunku panaudoti konstruktyviai veiklai, tad svarbu laiku stoti į kovą net ir su mažiausiomis šio jausmo apraiškomis.

Pajutus pirmuosius pavydo požymius, svarbu įvardinti, kas sukelia šį jausmą. Sąžiningas atsakymas padės atrasti tikruosius poreikius, leis įvertinti jų reikšmę kiekvieno žmogaus vertybių hierarchijoje.

Verta prisiminti, kad asmeniniame augime svarbiau remtis individualia pažanga, tuomet be pavydo galėsime pasimokyti ir iš kitų.

„Klaipėda“

KRIZĖ VERČIA IEŠKOTI ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS ŠALTINIŲ

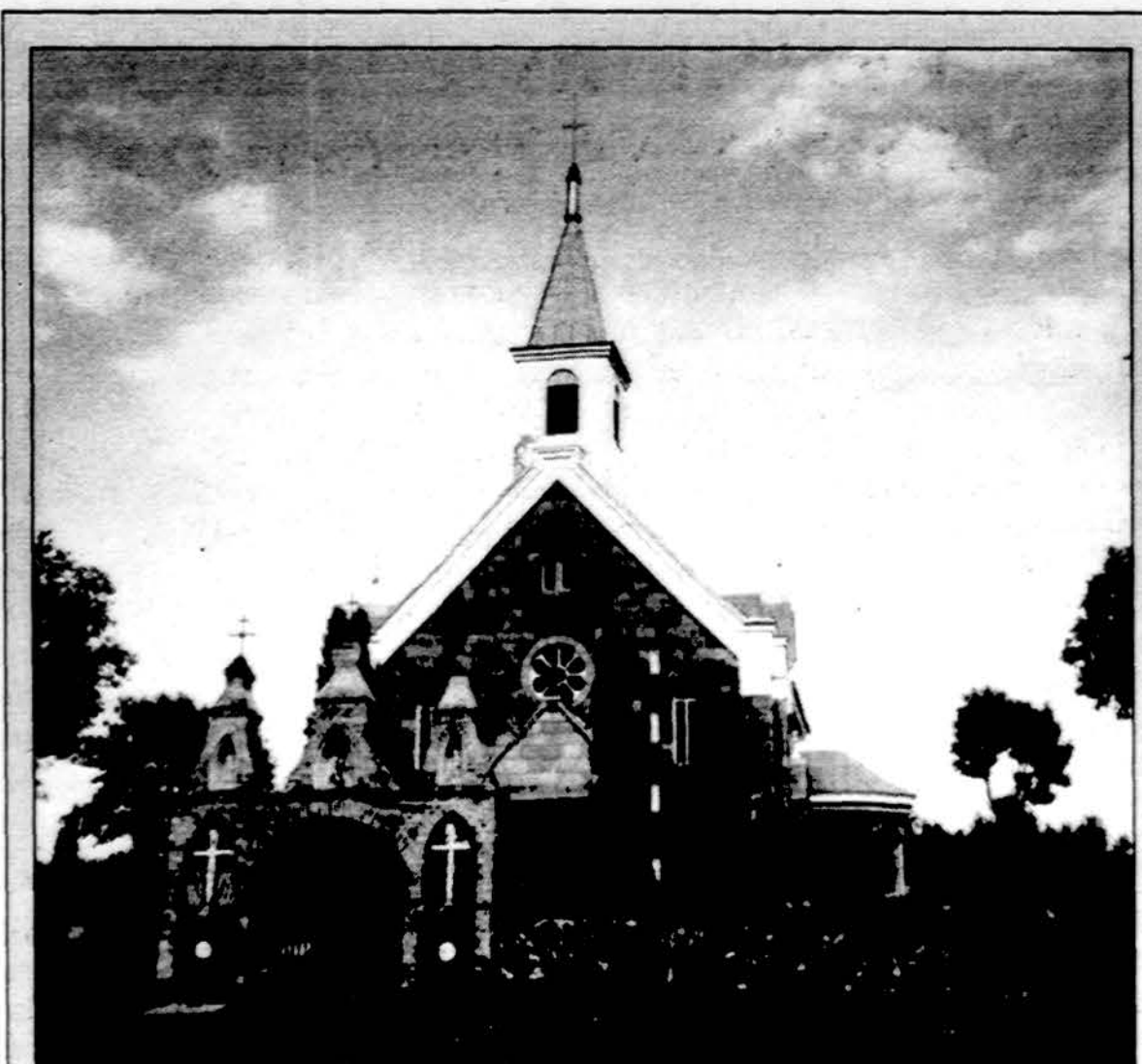
Atkelta iš 3 psl.

Rinkos specialistų atliktais skaičiavimais, keletą metų mūsų šalyje šio kuro bus pagaminama vidutiniškai tik po 100 tūkst. tonų. Tačiau antra vertus, Lietuva galėtų daugiau gaminti bioetanolio – net iki 250 tūkst. tonų per metus. O tam juk yra palankios sąlygos: šį kurą galima gaminti iš gausiausiai mūsų šalyje derančių cukrinių runkelių, kviečių ir kvietrugių. Šių augalų plotus galima būtų dar labiau padidinti. Be to, svarstoma rimta galimybė etanolio gamybai plačiau naudoti daug celiuliozės turinčios produkcijos – greitai augančių krūmynų, t.y. gluosnių ir žilvyčių.

Verslo specialistų teigimu, prie sėkmingesnės etanolio gamybos plėtros galės daug prisidėti ir Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos (LEZ) teritorijoje kitų metų rudenį numatyta pastatyti didžiulė

bioetanolio gamykla. Prieš porą mėnesių lietuviška kompanija „Nordetanolis“ pasirašė 120 mln. litų vertės sutartį su Klaipėdos LEZ valdymo bendrove. Minėtai kompanijai pradėjus veikti, per metus etanolio gamybai numatyta perdurti apie 300 tūkst. tonų grūdų.

Atsinaujinančių energijos šaltinių plėtojimo šalininko V. Gužio prognozėmis, etanolis netolimoje ateityje taps globaline preke, be to, sparčiai augs saulės, naujos biomasės, geoterminės energijos gamyba. Žinoma, nebus taip paprasta pakeisti benzino etanolio. Šis procesas gali dar ilgokai užtrukti, tačiau sprendžiant vis gilėjančios naftos krizės globalines problemas, nepaprastai svarbi tiek mūsų valstybės, tiek Europos Sąjungos politikų tvirtesnė ir ryžtingesnė pozicija, jų gebėjimas atsispirti turtingų ir galingų „juodojo aukso“ magnatų įtakai.

Sena akmenų statybos Andrioniškio bažnyčia.

O. Rušėnienės nuotr.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje, Čikagoje, rugpjūčio 23 d., trečiadienį, 7:30 val. r. šv. Mišiose bus prisiminti a. a. Jonas Vaičekonis (palaidotas š. m. rugpjūčio 3 d. Lietuvių tautinėse kapinėse) ir jo tėvai, kankiniai a. a. Simas ir a. a. Marijona. (Apie J. Vaičekonio mirtį Maryland valstijoje sausio 9 d. buvo pranešta „Draugo“ sausio 17 d. numerįje).

◆**Rugpjūčio 26 d., šeštadienį, 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, maloniai kviečia į režisieriaus Pauliaus Budraičio paskaitą apie Lietuvos teatrą šiandien. Paskaita bus skaitoma anglų kalba. Kviečiami visi teatro gerbėjai ir teatro grupės pabendrauti, pasivaikinti ir pasidžiaugti video filmais bei trumpu spektakliuku pagal F. Dostojevskij romaną „Nusikaltimas ir bausmė“. Įėjimas nemokamas.

◆**Rugpjūčio 26-27 d., savaitgalį,** Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, vyks Vasaros palydos, kurios prasidės šeštadienį, rugpjūčio 26 d., 1 v. p. p. Sekmadienį, rugpjūčio 27 d., po 12 v. šv. Mišių vyks tradicinė gegužinė su loterija ir šokiais, kuriems gros Jonas Domarkas. Vasaros palydų organizatoriai mielai kviečia visus — prekybininkus, verslininkus ir kitus žmones — norinčius dalyvauti šventėje, prekiauti, tapti rėmėjais ar kitaip prisidėti prie šventės organizavimo, skubiai skambinti Pasaulio lietuvių centro telefonu: 630-257-8787. Visi maloniai kviečiami apsilankyti šioje šventėje!

◆**Rugsėjo 8 dieną, ketvirtadienį,** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje prasideda metinė Novena Šiluvos Marijos garbei. Novena tęsis iki rugsėjo 15 d. Novenos Mišios lietuvių kalba vyks 10 val. r. kasdien, o šeštadienį ir sekmadienį 10:30 val. r. Sekmadienį, rugsėjo 10 d., 10:30 val. r. Mišių metu, po pamokslų bus ypatingas vaikų palaiminimas. Po Mišių vyks procesija. Kasdieninės vakaro 7 val. Mišios vyks anglų kalba. Rugsėjo 15 d., penktadienį, 10 val. r. ir 7 val. v. vyks ypatingas sergančiųjų palaiminimas. Novenos 7 val. v. Mišias praves: rugsėjo 8 d. — parapijos klebonas kun. Antanas Markus, rugsėjo 11 d. — parapijos klebono asistentas kun. Arvydas Žygas, rugsėjo 12 d. — kun. Bernardas Danber, OSA, rugsėjo 12 d. — kun. Lukas Laniauskas, SJ, rugsėjo 14 d. — kun. Antanas Markus, rugsėjo 15 d. — kun. Augustinas Kulbis, OSM. Po procesijos parapijos salėje galėsite papietauti bei išgyti įvairių religinių daiktų. Tel. informacijai: 773-776-4600

◆**Rugsėjo 10 d., sekmadienį,** Nekaltai Pradėtosios Marijos šventovėje Putnam, Connecticut, rengiama Šiluvos Marijos šventė. Ją ves Amerikos lietuvių kunigų vienybės pirmininkas, prel. Albertas Kontautas. Dienos programa: 10 val. r. — registracija, klausomos išpažintys. 11 val. r. — šv. Mišios ir homilija. 12 val. p.p. — pietūs. 1:15 val. p.p. — konferencija, procesija su rožinio malda vienuolyno sodyboje, Švč.

Sakramento adoracija ir palaiminimas. Apie dalyvavimą prašome pranešti iki rugsėjo 3 d. telefonu: 860-928-7955. Visi maloniai kviečiami!

◆**Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“** rengiami tradiciniai lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ šiemet vyks sekmadienį, rugsėjo 24 d., Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Renginio pradžia 12:30 val. p.p. Bus skanūs pietūs, trumpa meninė programa, veiks loterija ir baras. Nijolė Grigaliūnienė priima užsakymus pavieniems asmenims ir norintiems užsakyti visą stalą. Tel. 708-974-1262, e-paštas: nijoleg@prodigy.net. Kviečiame Čikagos ir apylinkių lietuvišką visuomenę atvykti į „Derliaus pietūs“ ir paremti organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ darbą.

◆**Lietuvos Vyčiai organizuoja** kelionę autobusu į Washington, DC, dalyvauti Nekalto Prasidėjimo bazilikoje esančios Šiluvos koplyčios 40-mečio sukaktuvėse, kurios bus švenčiamos bazilikoje šv. Mišiomis 2006 m. spalio 8 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. Jei kas norėtų keliauti kartu su Vyčiais, maloniai kviečiame dėl papildomos informacijos (kelionės išlaidų, viešbučio) paskambinti Teresei Strolienei tel. 708-687-1430.

◆**Lietuvių fondas kviečia visus** mėgstančius žaisti golfą, rugsėjo 17 d. 11 val. r. atvykti į „Old Oak Country Club“, Homer Glen, IL. Visus golfininkus kviečiame smagiai praleisti dieną. Kitus svečius prašome prisijungti ir tuo pačiu paremti Lietuvių fondą. Užsiregistruoti prašome pas Tomą Petroliūną, tel. 630-968-3442 arba e-paštu: tomaspetro@sbc-global.net

◆**Mieliems skaitytojams pranešame,** kad dienraščio „Draugas“ gegužinė vyks rugsėjo 17 d., sekmadienį, o pokylis — spalio 21 d., šeštadienį. Maloniai prašome savo skaitytojų atnešti laimėjimų būsimai loterijai. Būsime labai dėkingi. Laimėjimus nešti „Draugo“ administracijai.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Rugpjūčio 27 d., sekmadienį,** nuo 12 v. p. p. iki vakaro Playa Del Rey prie Pacific Ave. kopų (kaip visada tarp 41 ir 42 gelbėjimo stočių) palydėkime vasarą drauge su LA lietuvių paskutinėje šių metų Los Angeles Lietuvių Bendruomenės gegužinėje. Kviečiami visi — jauni ir seni! Vyks pajūrio žaidynės, valgysime „Red Lion Tavern“ dešreles, žaisime tinklinį, mėgausimės saule, smėliu ir jūra.

◆**Lietuvių tautodailės instituto** visuotinis metinis narių suvažiavimas įvyks rugsėjo 9 d., šeštadienį, 11:30 val. r. Toronto skyriaus pirmininkės Aldonos Vaitonienės namuose, 96 Anglesey Blvd., Islington, Ontario, Canada. Tel. 416-239-3618. Jame šalia einamųjų reikalų bus aptariama LTI ateities veikla. Norint gauti daugiau informacijos, prašome kreiptis į LTI valdybos pirmininkę Aldoną Veselkienę tel. 613-359-6159 arba 613-359-1160.

Jurgis Kairys Čikagoje

Rugsėjo 6 d., trečiadienį 7 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks susitikimas su aviatoriumi, aukštojo pilotazo meistru, sporto meistru, Lietuvos, Europos, Pasaulio čempionatų nugalėtoju bei prizinininku, Vilniaus S. Dariaus ir S. Girėno aeroklubų nariu, garsiuoju Lietuvos lakūnu Jurgiu Kairiu. Jis papasakos ir parodys video medžiagą ir nuotraukas apie romantišką ir kartu labai rizikingą sporto šaką. Lakūnas ne tik dalyvauja varžybose, jis konstruoja ir ruošia tarptautinėms varžyboms naują, ypatingų galimybių lėktuvą „JuKa.“

Maloniai kviečiame į susitikimą. Bus vaišės.

Nuotraukoje iš kairės į dešinę: Algis Remeika, muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr., lakūnas Jurgis Kairys ir Zenonas Varnauskas.

Dėmesio išeivijos dailininkams! Skelbiamas dailės kūrinių konkursas

Čiurlionio galerija, Inc., Lemonte (pirm. L. Maskaliūnas), Lietuvos dailės muziejus, Lietuvoje (dir. R. Budrys) ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemonte (dir. D. Šlenienė) rengia dailininkų Miko J. Šileikio (1893-1987) ir Teofilio Petraičio (1896-1978) premijų už dailės kūrinius **konkursą tema „Išeivijos kelias“**. Jame gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje. Trys dail. M. Šileikio premijos skiriamos už tapybos ir skulptūros darbus ir tryys T. Petraičio premijos už akvarelės ir grafikos darbus.

Parodos iškilmingas atidarymas ir **premių įteikimas vyks 2006 m. lapkričio 5 d.** Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Darbus (1-3) ir jų nuotraukas būsimam katalogui siųsti **iki rugsėjo 25 d.** adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Tel. pasiteiravimui: 630-257-2034.

Bus skiriamos šios premijos:

MIKO J. ŠILEIKIO PREMIJOS už tapybos ir skulptūros darbus:

- I premija — 500 (penki šimtai) dol.
- II premija — 300 (trys šimtai) dol.
- III premija — 200 (du šimtai) dol.

TEOFILIO PETRAIČIO PREMIJOS už akvarelės ir grafikos darbus:

- I premija — 500 (penki šimtai) dol.
- II premija — 300 (trys šimtai) dol.
- III premija — 200 (du šimtai) dol.

Miesto panorama

PAAUGLIAI

„Daugelis tėvų yra užsiėmę, — sako penkiolikmetė Samanta Tish. — Jie net neįsivaizduoja, kas vyksta vakarėlių metu... kiek narkotinių medžiagų, alkoholio yra juose. Vaikai daro, ką tik nori“. Ši mergina — viena iš grupės paauglių, dalyvavusių „Nacional Centre on Addiction and Substance Abuse at Columbia University“ (CASA) paauglių laisvalaikio tyrimuose. Jų metu nustatyta, kad trečdalyje paauglių ir maždaug pusės 17-mečių vakarėlių neapsieina be gėrimų ir narkotikų.

„Kur jų tėvai? Ar jie neužu-

džia, nemato, ką daro jų vaikai?“ — klausia CASA. Tyrimo metu nustatyta, kad 80 proc. tėvų įsitikinę, kad jų vaikai nenaudoja vakarėliuose nei alkoholio, nei narkotikų. Net 98 proc. tėvų tyrimo metu sakė, kad jie vakarėlių metu yra netoli savo vaikų, tačiau tai patvirtino tik 30 proc. vaikų. 38 procentai apklaustųjų jaunuolių pasakė, kad narkotikų galėtų išgyti tą pačią dieną, 19 proc. apklaustųjų sakė, kad tai galėtų padaryti per valandą ar trumpiau.

Tyrėjai sako, kad tėvai turėtų plačiau atkreipti akis ir labiau domėtis savo paaugliais vaikais.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500